

وتوژکاندا، واتا جیاوازی له نوان ئرگیومښتی باش و خراپ دځکښ. به و هیو پانتایی و بشاییک به دانوستانی استه قینه فراهم تدبیرت، له گڼڼ پانز گشتییه فر ځنگ و په هات و هاوار دنگه کانماندا. ئمښ دځکښ هی دروستکردنی ئتمسفریک، تیایدا، ځل له زیارکانمان بگرین، که نک هیرویک دوژمن تماشان کرښ، به کو وک مرځک که بیردکاتو و هی کارکی هیو به هی بزاردنی بیر و باوځکانی، مام لهی له گڼڼ دا بکرت.

دوو م: زانسته مرځایه تییکان، هستی هاو تیبوونی جیهانیمان تدا بنیاتدڼن و گڼڼی پدڼن. مژوو هستیکي ئاځل و ئاوځل بووی گشت نځکاتو کانمان به دگوازځک، که گروپ و که مځکان سرجه میان به دځکڼانی ځشگوزرانی هیو دڼن. به مام تڼانڼت له م زیاتریش، ئو هستی هیو موو جیهان.

سیدم، بارگاویکردنی زانسته مرځایه تییکان: به تاییدتی (ئدب و هونر)، به ځایه گڼڼانڼو. به چالاککردنی هست و تځکڼشتنمان له هستی ئوانیتر. هتا ئگړ مرځ له پل و پځکڼکی جیاوازیش بهت. ئم توانایه یه کلاکڼو، هی ندکجار پویسته دنگ به و گڼڼ چاران بدڼن که کاریکڼر له سر جځختنی بهرځو وندییکانی ئوانیتر.

دکرځت هیو موو تواناکان له قڼاغکڼی به رایي و سیدمی سر تاییدو، گڼڼی پدیرت. به مام قڼاغی فرکردنی زانکڼی زڼر گرنک، چونک له و کاتو و گڼڼجان ځریک دڼن دنگدڼری چالاک و هاوځاتی تڼاو، وا باش پڼشنیاری ئو بکڼن که زانکڼکان گرنکی به کردڼو "خول" بدڼن له "زانسته مریدیکان" به هیو موو خوڼدکاران. هرچی تاییدتمندی بدڼڼ تییک که له لایڼ خوڼدکارو هیو بڼرڼدراو. ئم سیستمکی ئاسایه له ویلایته یه کگرتووکان، سک تلندا، کڼریای باشوور و هیو موو زانکڼ کریستیانکان. له گڼڼ ئو شدا زڼرڼی زانکڼکانی ئوروپا و ئاسیا و ئفریقا سیستمی یه و تارییان هیو. ئم قورستر خولی هاو بڼش بکرتو. به مام ئم شایه نی به دځکڼان.

توژڼڼو یه که ئنجومڼی به ریتانیا له کانوونی یه که می 1995 له لایڼ مارتن ځو به اوای کردو و تیدا هاتبوو که زڼرڼی جیهادیی ادیکاڼکانی ژهڼڼاتی ناوځاست و باکوری ئفریقا دڼرچووی پزیشکین یان ئندازیاری و ئو جڼر فرکردڼ شکست

پهتوايې چېن دکرېت ئېم گډژاوانې چارېسېر بکرېت، چونکې هېشتا کړمېگې زانست و پېروړدې ئابووری بې باډېستی زانستې مړېفایېتییېکان دېبینېت؟

نوسباوم: ئاسانترین ځای بې چارېسېرکردنی ئېم کړشېیې ئوېیې کړ پېروړدې لې هېموو ئاستېکانیدا هېمېجېر و فراوان بکرېت، پېویستې هېموو وېاتان لې بندېتوې هېوې فراوانکردنی بابېتی بدن لې خوښندنی سېرېتایې و ناوېندیدا و تېنانېت ئېگېر فېری شتی تېکنیکیش بن، ئېوا دېبېت فېری بیرکردنېوېیېکی ځنېگرانې بن، بې خوښندنی زانکې ئېگېر وېاتکې مېدلېکی زانستې مړیېیېکانې هېبېت، یان بتوانېت بېو ئاراستېیې هېنگاو بندېت، ئېوا فېرخوازان چېن د خولېکی هاوبېشیان دېبېت کړ وېک تایېدېتمېندی سېرېکی خېیان بې هاووېتیبوون و ژیان ئامادېیان دېکړن.

بېداخوې ځېمې دېسېتخوازېکان حېزبان بې بیرکردنېوېیې ځنېیې نیې و حېزبان بې گرتنېبېری پېروړدې تېکنیکې تېسکې، لېگې ئېوېشدا ئېمې هېمیشې دېتوانین بېو کړسانې بېېین کړ “سېرکېوتن” لې کاردا پېویستی بې بیرکردنېوېیې ځنېیې هېیې، هېروېها ئېو شوېنی کارېی کړ کړسې بې شوېیېکی ځنېیې نېیوېت بېتې قوربانې گېندېیې ، کړشېی گېورېکان دېستنیشان ناکړن و هېروا تېدېپېن، سېرکردې بازرگانېکان و مامېستایانې ئابووری دېمېکې ئېم قسېیې دېکړن هېردوو وېاتی چین و سېنگافورې ئېم استیېیان بې دېرکېوت و لې ساېی 2005 وې چاکسازې پېروړدېییان دېستېکړد، سېرنجیان خستې سېر بیرکردنېوېیې ځنېیې بېگومان هېوې ئېو دېدن کړ خېک ئېو لېها تووېیې بېکارنېهېنن بې ځنېگرتن لې حکومېت، بېېام هېرکاتېک ئازادې ئازاد بکرېت زېحمېتې ځېگری لې بکرېت!

• هېستېکان ځېیېکای خېیان لې ناو زېرېبې کتېبېکاندا دېدېزنېوې (شېتی هزر، هېستی سیاسې، نېک قازانج، تووېیې و لېبوردېیې، شاردنېوېیې لې مړېفایېتی و هتد)، لېوېوې و لې پېگېی ئېوېوې وېک پېرېفیسېری یاسا و ئېخلاق، دېتوانین بېو ئېنجامې بگېین کړ هېستېکان بېردېکی بناغېی هېردوو بېیاری ئېخلاقې و سیاسین و بې جېرېک سزایان دېدن؟

ځېیې هېستېکان لې هېردوو ژیانې شېخسې و سیاسیدا بېشېکی سېرېکی کارې من بووې وېک فېلېسوفېک، بېگومان ئېمې بابېتېکی سېرکېیې لې تېواوې مېژووی فېلسفېی خېرئاوادا و زېر شت لې بیرمېندانې پېشوو فېر بووم لېوانې: “ئېفلاتون و ئېرستې و ځېواقیېکانې یېنان و ځېمانېکان و هېروېها ئادېم

سمیث و جان ستوارت میل". هه‌روه‌ها من به شوێنیکی فراوان له‌سه‌ر د‌روناسیی م‌عریفی و ئ‌ن‌تر‌پ‌ل‌جی و د‌روونشیکاری، خو‌ندووم‌ت‌وو. ک‌ت‌ب‌ک‌ی من "گ‌گ‌انی یش‌یی بیر: زیر‌کی سه‌زداری" و‌س‌فی گ‌شتی سروشت و پ‌کهات‌ی ه‌سته‌کان د‌کات، به‌کاره‌نانی سه‌رج‌م ب‌وار‌کان‌تر، پ‌اشان چ‌یر‌ک‌ک‌ ج‌ب‌ج‌ د‌ک‌رت به‌ ل‌ک‌ک‌ین‌وو‌ی‌کی ورد‌تر له‌ هاوس‌زی و خ‌ش‌و‌یستی. ه‌روه‌ها ک‌ت‌بی؛ خ‌د‌زین‌وو‌ی م‌ر‌ف‌ق و ش‌رم و یاسا (2004) ه‌ستی ق و ش‌رم د‌خ‌و‌ن‌ت‌وو، به‌تایب‌تی تیشک د‌خات‌ سه‌ر ئ‌ی‌سی‌سی و یاسایی. من باس له‌وو د‌ک‌م ک‌ ت‌گ‌یش‌ن‌کی ف‌لس‌فی ق‌و‌تر له‌و ه‌سته‌ن‌ وامان له‌د‌کات ک‌ ئ‌وو ر‌ت‌ب‌ک‌ین‌وو یاسا له‌سه‌ر بن‌مای ئ‌فت‌ار دروست ب‌ک‌ین چون‌ک‌ به‌ ساد‌یی خ‌ک‌ ئ‌وو به‌ ق‌ز‌ون د‌بین‌ن. من ک‌ یاسا د‌خ‌و‌ن‌م‌وو بیر‌ک‌ی ج‌یا‌وازم به‌ دروست د‌کات. ه‌روه‌ها من ئ‌وو واد‌بینم ک‌ ئ‌وو یاسان‌ ئ‌امان‌ج‌یان له‌ دروست‌کرد‌نی ک‌م‌م‌ک‌ هاو‌اتی له‌ ووی ئ‌خ‌لاقی‌وو ن‌گ‌ون‌جاو. له‌ ق‌وو به‌ م‌ر‌ف‌ای‌تی: ئ‌راستی‌ی یاسایی و یاسای د‌ستووری (2010) سه‌رن‌جم له‌سه‌ر مش‌ت‌و‌م‌کانی ئ‌م د‌وایی‌ی ئ‌م‌ریکا له‌سه‌ر ئ‌راستی‌کرد‌نی سه‌ک‌س، تی‌ری‌کم هاوکاری پ‌و‌چ‌کرد‌ن‌وو‌ی ئ‌وو ئ‌ارگ‌و‌م‌نتان‌ د‌دات. ناب‌راب‌ری ئ‌اینی نو‌ (2011) تیشک د‌خات‌ سه‌ر پ‌ی‌و‌ندی ن‌وان ترس و ج‌یا‌وازی ئ‌اینی، به‌ تایب‌تی له‌سه‌ر ترسی ئ‌و‌روپی و ئ‌م‌ریکی‌کان له‌ موس‌مانان. من هانی پ‌کهات‌ی‌کی کار‌کرد‌ن د‌م ک‌ پار‌زگاری له‌ و‌و‌ب‌ری به‌رف‌راوانی ئ‌زادی ئ‌اینی ب‌کات و ئ‌تی د‌کات‌وو ک‌ یاساکان له‌سه‌ر بن‌مای ه‌ر ئ‌این‌کی ز‌رین‌ی "د‌ر‌ک‌وت‌وو" دا ب‌چ‌س‌پ‌ت (2016) له‌ ژ‌یانی ش‌خ‌سی و سیاسیدا توو‌یی د‌خ‌و‌ن‌ت‌وو و د‌اک‌کی له‌ ت‌س‌س‌ند‌ن‌وو د‌کات. سه‌زی سیاسی (2013) ک‌ت‌ب‌کی گ‌شتی ک‌ ئ‌ی‌ه‌ست و سه‌ز له‌ پ‌شت‌گیر‌کرد‌نی دام‌زراو‌کانی ک‌م‌م‌گ‌ای‌کی به‌د‌د‌ا د‌خ‌و‌ن‌ت‌وو. ک‌ت‌بی نو‌ی من پ‌اشای ترس ئ‌وو ق‌یران‌ی ئ‌ستا له‌ ئ‌م‌ریکا‌دا به‌او‌د‌ک‌رت‌وو و پ‌ی‌و‌ای ترس د‌واک‌وت‌وو‌یی و ه‌سته‌کان‌تر ژ‌ه‌راوی د‌کات ک‌ د‌ب‌ت‌ ه‌ی زیان‌کی جدی: توو‌یی و ق و ک‌ین‌ و ح‌ساد‌ت. به‌ی‌ی من به‌رد‌وام بیر له‌ باب‌تی ج‌راو‌ج‌ر د‌ک‌م‌وو له‌م ب‌وار‌دا و ز‌ر‌ج‌ار بیرم د‌گ‌م!

به‌م وات‌ای ج‌ان راول‌س له‌ گ‌گ‌ی تی‌ری داد‌پ‌رو‌ری (1971) و‌و ئ‌ی‌سه‌ر‌کی له‌ ف‌لس‌ف‌ی ئ‌خ‌لاق‌دا گ‌واو، له‌و شو‌ن‌دا بن‌مای تی‌ری ج‌م‌س‌ری ئ‌خ‌لاقی خ‌ی بنیات د‌ن‌ت و ئ‌راستی‌کانت و‌رد‌گ‌رت.

لځ کونډا نځو کډد بندو ځان لځ کونډا بېرډ کډنځو ؟

نوسباوم:

باش، زځر زځحم تځ بځ کورتي وځځام بدځم وځ، چونکځ کتځبي بلځ کبځستځر کځم سنووري داد (2006) نمايشځکي درځژکراوځ يځ لځگځځ راوځس، جياوازيځ کانيش زځر ناسکن. لځ سځروى هځموويانځو بځ تځواوې لځگځځ بانگځشځکي راولس لځ کتځبي دووځمي ليبراليزمى سياسى (1993) دا ځازى بووم، لځسځر نځو بندځما سياسيتي کځ نابځت ځامانجى ځيان، لځسځر تاکځ بندځمايځک بځت، بځ نموونځ باوځځځکي ځاييني ځان نا ځاييني ځامانجى ځيان بځت، بځکو دځبځت لځسځر بندځماي (يځکسانى ځځز) نځم بځو مانايځي کځ دځبځت پرځنسيپځکان کځمک بځ تځسکي ځاکځشرځن، لځگځځ هاوځماتيان بدرځت کځ بځ پشت بځستن بځ بيروباوځي ځاييني ځان نائيني ځځيان نځو بېرځکځي پلاندا ځځځرانى جاځنامځي جيهانى مافځکانى مرځف بوو کځ لځ نځتځو و ځايينځ جياوازيځکانځو هاوون، زمانى ځځخلاقى کځرامځتي مرځفيان وځک شتځک هځځځژاردوو کځ هځموو هاوځماتيانى جيهان بتوانن هځځيگرن. نځم نځو بېرځکځي يځ کځ راځلس بځرگري دځکات، کځ من لځ نووسينځکځمدا بځرگريم لځکردوو بځ وردترين ځځچاوکردنى نځم بېرځکځي دځتوانن وتارځکځي من "ليبراليزمى کام و ليبراليزمى سياسى" لځ گځفارى فځلسځف و پځيوځنديي گشتيځکانى 2011 دا بېين.

بځ بځنځي قسځکردن لځسځر هځست و سياسځت، تځلال نځسځد، جارځک نووسيبووي: "سياستى ځلمانى بځ هځستځو هځقوځاو و داوای لځکځلينځو دځکات بځ نځو بېرځکځي کځ بځلايځنيي. تاوان، ځيسوايى، ترس، تووځځي بځزلزاني، حساباتى فځځبازانځ، کځرامځتي، دځځاوک و هاوسځزى هځمووي بځ ناديارى تځکځ بځ يادځوځري دځستځجځمعى کځمارى ځلمانيتي و دځکات و ځفتارځکان لځ بځرامبځر هاووځماتيي ځاييني و ځځخلاقى * ترس و دځځاوک تاچځند ځځ دځبينځت لځو گرځيځي کځ لځدنځي نځمځځدا دځيبيځن. ترس لځ کځچځران و موسځمانځکان (جياواز بځ قسځکردن) و تاچ ځادځيک کارىگځريان لځسځر نځو بځها ئازاديخواز و ځلمانيان هځي کځ دځوځتځکان هځميش شاناځزى بځ ځځيان دځکځن؟

نوسباوم:

من دځم وځت بزائم چځن نځو "ځلمانيتي" پځناسځ دځکځن. لځ

ویلايې ته يې کگرتوو کان، وشک کې به مانای "دژې ټایینی" یان، (نازانم یان به باوې) به کار دت. له هیندستان، کې من کاری زرم کردو، به شوې یې کی جیاواز به کار د هینرېت. کې مې د ملی خېک نیې، ټو سیاسې ته کې عېلمانیې، واتې "به لای نیې له نوان ټایین کان، نېک به رژې وې ندی به سېر ټوې تردا" ټو وروپې کان زېر جار هېر له سېر ټاو خېان به "عېلمانی" دزانن، له کاتېکدا ټو مریکې کان خېان به و شوې یې نیې. له وېش زیاتر ټم ټو مریکې (ټو گنډسټیک یان به دینان) پېشنیاری ټو ناکن کې سیاسې ته کان له سېر بند مای به دینی بن، چونکې ټو له هاو ټایان دې گرن به گومان هېر سیاسې ته کې حېزی به بی دینی به به سېر دین یان ټایندا له سېر بی دینی یان هېر ټایندک به سېر ټوې تردا نادستووری و نایاسای دې به. کې واتې ټم سیاسې ته کمان هېر کې دام زراوې یې نیې و عېلمانی نیې، وېک له مانای یې کې مدا. به ندې کانی دام زراوې د ستووری ټم هېروها ټو رژنی هیندی عېلمانیې ته ټو تدې کې ټو کې ټیدا چوار ټایین به ټیمتیا زاتی تایدې هېر بژردراون: ټم جخت له سېر ټو دې کې ټو کې هېچ ټایندک ټیمتیا زی تایدې ته وېرنه گرېت.

ټوې کې به مانای مام ټو کردنی له گې موسې مانان، ټو یې کې له کاتېکدا له ټو وروپا ټاسان و قابیلی ټو یې کې نیقاب یان ته نانته هېندک جار حېجا بیش نایاسای بکرېت، یاسای کې له و شوې یې له ټو مریکا دا به ټاشکرا نادستووری دې به. وېک من به وردی له نا به را به ربوونی ټاییندا وونم کردې ته وې، ټم هېشتا ووبې ووی گرفت دې بینوې سې بارې به مام ټو کردنی دادې روړان له گې موسې ماناندا و له وې ټو زحمې تانې باس دې کې مام به دې نیایې وې هاو ټاین کې یاسایې به ټو یې خېک به هېر شوې یې کې ناسنامې ټایینی هېر بژرن به جل و بېرگ خېان نیشان بدې. تا ټو ادې کې زېر ټو مریکا نه ته وې یې کې کې مینې ټایینې کان کې له بندې ته ها توون به ټو یې ټازادی به دې ربې نیې ټایینې کې مینې کان بد زنه وې. کتې به نو کې م "ټو گې ترس له ساتې وختې ټو ستاماندا" باس له وې دې کات کې گوتار له ټیدارې ټو ستادا به ها بندې ټیې کانی ټو مریکا پېشېل دې کات. خې شبې ختانې دادوې سې ربې خې مان بېر دې کې وې ته وې کې ټم به ها یا نه چین.

ته له گې براوې خې ټای نه به له بواړی ټابووری، ساې 1998 له کتې بی "کوالې ته ژیان" له ساې 1993 کارت کردو، به دانانی "ټو بازی تواناکان" کې له هېشتاکاندا وېک پارادایم کې نموونې گېشې پېدانی مرېی له لایېن نه ته وې یې کگرتوو کان ټو ناسېندرا، به

مان باس بکۀ ئوؤ چۀ بوؤ؟ چئن کارت لگگ سئن کرد؟

نوسباوم:

لئ راستیدا، کوالیتی ژیان، کتئبکی دئستکاریکراؤ، تئنها بئشکی بچووک لئ پئرژئی هاوکاری پئرپئدانی تواناکان نیشان دئدات. کارکائی سئن لئسئر ئیندکسک زئر پئش ئوؤ بوؤ و زئربئی کارکائی منیش دوائ ئوؤ بوؤ. سئن دئربارئی ئوؤ تئوژم نووسیندکائی لئ شئش حوت کتئبدا نووسی و منیش سئ کتئبم بئ تئواوی بئ تئرخانکرد: ژنان و گئشپئدانی مرئی (2000)، سنووری دادپئرووری (2006) و دروستکردنی تواناکان (2012) - لگگ دئیان وتار. دئیان وتار. دروست بوونی توانای کورتخایئی هئموو تئمئن و واقعئک پئشکئش دئکات و باس لئ جیاوازیئکانیان دئکات هئروها سئرچاوی کتئبی تئواو هئیی. و ئئستا، بزووتندوئیکی گئورئی جیهانیی کئممئی گئشپئدانی مرئی و توانای (HDCA) تئمئی پازد سا. کئبوونئوئی ساانئی ئئم هئمیش لئ شوئندکی هئمجر لئ جیهاندا بئردئستئ. ئئم نزیکئی 1000 ئئنداممان هئیی لئ هئشت وئاتئوؤ ئئم گئقارکی بئئرهمان هئیی، گئقاری گئشپئدانی مرئی و توانا. من پئم وایئ ئئم هئموو بزووتندوؤ بئ باشتترین شوؤ وئسف دئکرت وئک دروستکردنی توانا یئکئتی بئسئرکئوتوویی زانایانی کئکردوؤ لئسئر سنوورئ نئتئوئی و سئختئکان، هئروها بئ درئزایی دابئشکردنکی تیئرئ - پراکتیکی وایزانم زئر سئررنجئاکئش ئئم کاریکئرئیکی بئرچاومان هئبوؤ لئسئر هئردوو دامئزراوئی حکومئت و نئودئوئی تی کوالیتی تئوئرانی گئنج و بینینیان لئوئداسئررنجئاکئشئر دئبئت من تازئ گئاموؤ لئ دوائن کئبوونئوئی ساانئمان لئ کیپ تاون لئ ئئفریقای باشوور، وئ من دئمم کئ ئوؤ باشتترین بوؤ لئ ووی کوالیتی بئرنامکئدا کار. کئواتئ کارکردن لگگ سئن هئمیش سئررنجئاکئشئ، بئام بئاستی چیرکی سئرکی نیئ: چیرکی سئرکی ئوؤیی کئ بزووتندوئیکی گئورئ و زئبئلاح هئیی کئ شانازی دئکئم بئ هاو دامئزرئندئری ئئمارتیا.

سئبارئت بئ چئمکی "objectification" کئ زئربئی کات تئکئ بئ مامئئی ژنان لئ فئمینیزمدا دئکرت، بئ جئرک لئ جئرکان تئ تا ادئیک دیدکی نا-باوت هئیی بئ چئمککئ؛ ئئگئر ئوؤ تئنها مامئئکردن لگگ کئسئکدا نیئ وئ بئکو 'دیدگا' ی تئیی وئکو کئ دیمئنکی فراوانئر لئ دیدکائی کانت، مئککینئ، یان دئرکین. ئوؤا چئن پئناسئی "ئئبجئکت کردن" دئکئیت و بئ چئشوئیک لئوانئیی تا ئوؤ رادئیی نئرئنی نئبئت، کئ خئک بئ شوئیکی ئاسایی

وټ ریا نگر توو؟

وسباوم:

لږ استیدا، من هټ ناکم کټ تگگ یشتم لږ چټ مک کټ نا ئاسایه. ئو کاترین مټ ککین و ئندریا دورکین کټ هټ ردووکیان ئا وگگ ی دوورودرټز و پټ بټ رهټ میان هټ بوو من ورد کاریی فټ لټ فی زیاترم خست ناو شیکردن و کټ. ای لانگتن، فټ یلټ سوفټ کی تر کټ بټ فراوانی لټ سټر چټ مک کټ نویو، بټ دواي شیکردن و ی مندا دټ کټ وټ و هټ ندټ کټ تټ وانین بټ نرخ کانی خټی زیاد دټ کات. من شټ کټ دټ زانم وټ کټ وټ ی ئوان دټ یکن: سټ یرکردنی کټ سټ کټ وټ کټ شټ کټ. چونکټ هیچ بټ گټ یټ کټ نیی کټ من بټ استی تټ وټ کټ شټ کټ بټ بینم ئو تټ نها ووداو کټ، بټ بټ پټ شټ کی و چاودټ ری هټ ر شټ کټ یټ کټ لټ و پټ شټ لټ کاریان ی کټ پټ شټ کیکردن (باری مټ شکی تاوانبار) زټر گرنگ. بټ مټ من ئو زیاد دټ کټ مټ کټ مټ کټ لایټ نی هټ ی: نکټ یرکردن لټ سټ ربټ خټی و نکټ یرکردن لټ تاکایټی و نکټ یرکردن لټ مټ بټ ست و زټر شتی تر. من کاتټ کی زټرم بټ سټر برد کټ سټ یری پټ یوټ ندی نټوان ئو چټ ند بټ گایټ کرد کټ مټ دټ توانټ کارټ بکات و پټ ویستیشم بټ وټ ی کټ لټ بندټ تټ وټ خراپټ کټ ئو وټ ی کټ مټ وټ کټ ئامرازټ کټ سټ یر بکرت و مامټ بکات. نکټ وټ کټ ئامانج. ئو وټ ی کټ من لټ مککین نټوان دوور دټ کټ ومټ وټ و بټ ی تټ شیکردن وټ ی ستانداردی من. من باس لټ وټ دټ کټ مټ کټ پټ ویستټ پټ شټ ئو وټ ی هټ ر ئټ نجامټ کی پټ وانټ یی بکټ شین، کټ تټ نکټ ی لټ دټ کټ یت. هټ ندټ کټ جار شټ کټ خراپټ نیی و تټ نانټ بټ نگټ بټ گټ یټ کی باش بټت بټ هټ نانټ دی دادټ روټ ری بټ واقعی بټ رجټ ستټ بوونی، لټ چوارچټ وټ ی کټ دا کټ پټ یوټ ندی گټ ورټ تر ئو وټ دوویات دټ کات وټ کټ مټ دټ کټ تاییټ نکټ تټ نیا ئامرازټ کټ. من لټ لټ دی ئټچ دټ مټ لټ رټنس کټ پټ مټ وایټ ئټ مټ شټرم لټ شټ جټ ستټ یټ کټ مان دټ کټ ین و ئو وټ شټرم دټ بټتټ هټ ی زیان گټ یانندن بټ سټ کسیمان.

-سوپاس، پټ فیسټر نوسباوم، بټ ئټم چاوپټ کټ وټنټ زانیاری بټ خشټ، هیچ شټ کټ ماوټ بیټټ یت؟

من پټ شوازی لټ کاردانټ وټ و نامټ کټ لټ خوټنټ رانی ئټم چاوپټ کټ وټنټ دټ کټ مټ! هیوادارم خوټنټ رانم لټ جیهانی عټ رټ بیدا بټ پرسیار وټ پټ یوټ ندیم پټ وټ بکټن و هټ ندټ کټ لټ کټ بټ کانی ترم بخوټنټ وټ. بټ نگټ بټ شداری لټ گټ شټ پټ دان و توانا مټ یټ کان بکات

Objectification ئىجىكت كىردىن زاراۋىيەككە لىك فەلسەفە ۋە دىرووناسىدا بىكار دىھنىرەت. واتى ۋوبىۋوبىۋونىۋە ۋە مامىكىردى ئىۋانى تىرەك ئامانچ. يان ۋەك كىرستىيەكى پىتى ۋە ۋوت. لىك ھالەتتىكى دىيارىكراۋدا، زىياتىر لىك ۋانگىكى كىسى سىيەمىۋە بىر لىك جەستىكى خەي دىكاتىۋە ۋە ھەدىسەنگەندەت. ئىم دىخە مەرىفىيە لىك ئافرىقا زىياتىر لىك پىۋان بىلاۋ. [1]

Objectification

ئۇو چەمكىيە لىلاي نوسباو بېشىۋېتىكى فراوان بېكاردا تېرى
 و سىفكردنى مرقف و كشتەك، لى كا تەكدا كە كە سا يە تى يان ھەستيارى
 خەي پشنگوۋ خستوو، يان خراۋ. [1] نوسباو دىتە: شتەك با بى تى
 دىتە ئۆگەر يەكەك لى ھەكارا نە ھەبەت:
 *مام تەكردن لىگە مرقفا و ك ئەمارا تەك، كە و ك ئەمارا تەك مام تەك
 لىگە دا بىرەت بى گەيشتن بى مەبەستى ئۆويتە.

- تکرردن وای خه بـ بـ و بـ ری و سستی - وک دـ رـ نـ جامی نا ئا مادگی و نه بوونی دـ زگا یان مافی چاری خه نووسین.
- خاوـ ندارتی ئـ گـ ر مامـ لـ گـ با بـ تـ کـ بکـ وک ئـ وای کـ سـ کی تر خاوـ نی بـ ت.
- * کـ لوپـ لی هاوشـ و ئـ گـ ر ئـ و شـ وک ئـ و گـ کـ ردن مامـ ی لـ گـ بکـ ت.
- ئـ گـ ری توندوتیژی ئـ گـ ر ئـ بـ کـ تـ وک زیا نـ کی لـ گـ پـ دراو یان وـ رانکردن مامـ ی لـ گـ دا بکـ ت
- * تکرردن وای با بـ تی ئـ گـ ر شـ وک وک ئـ و مامـ ی لـ گـ دا بکـ ت کـ پـ ویست ناکات حـ زی هـ سستی و ئـ زموونی "خودی شت" دـ ر بـ و بـ ت.

"أنتم أدري بشؤون دنياكم"
هواووکی شکستخوار دووی

دروستکردنی پښتو جوو . نووسینی: مام برايم

(أنتم أدری بشون دنیا کم — ختان له کاروباری دنیایتاندا
شارزاترن).. گوتلېکی ناو سرگروشتلېکی پښتو یامبری ئیسلام و
تادلېکی باش، نکه هر له ناو شارزایانی ئایندا، بلکو له ناو
خلکی ئاساییشدا ناسراو.

ئم گوتلې لای موسلمانان، له بابلی تی فرمود ناسیدا به
فرمودلېکی لواز و باولې پندکراو دانراو، پښتو مام همیش بش به
زیندوویی و کارایی ماوتلو، چونکه هرکاتک به مراملېکی
دیاریکراو به ککک هاتبت، ئوا سرله نو زیندوویان کردووتلو..
دیاردی به لوازندانان و زیندوویی مانولې زرک له فرمودلېکان،
دیاردلېکی زقی زادی دووفاقی ناو ئدلې بیاتی ئیسلامی، چونکه
لکاتکدا به لواز و ناست دادنرت، ئیدی پویست فراملېشکر
و له خانې به کاره ننان و ککو رگرتن بکرتل د رلو، پښتو مام ئم
له و ئدلې بیاتدا ووینداو و ووشنادات، چونکه ئدلې بیاتی ئیسلام
له لای کلو ئدلې بیاتلېکی به خاوند و مرجع عیبتک یان قس کړلېکی
به واپکراو و به یارد ریان نیی و له لایلېکی ترلو ئدلې بیاتلېکی
فرخاوند و هر کس همدستت خدی دکاتل دمل استی تلو او
ئایندک... واتل ئدلې بیاتلېکی پېشوی و ناکو پلېکی و
ناسقامگیری. ئدلې بیاتک دک دکاتل مرجع و قس کړر، گواي
خواهانلېی و اشکرا و ووند، کچی فر له کدانولېی د ژبه لک به
یک ستی دیاریکراو سیمای هر اشکرای ئو و ئدلې بیاتلېی.

همان گوتل، سالتان کیش له لایان توکلېکی وتی مملتی و
علمانیلېتو وک بېلگای بوونی بملای تیبری علمانییت له
ئیسلامدا ئماژلې به دکرت. ئم به بېلگاکردن یان ئماژلې
نخوندنولېکی وردی خودی سرگروشتک و ههمه نجانې مانا
پنهانلېکانی و درختنی پیمای سرگروشتک یان تللایلک به
ئارایشکردنی علمانییت لای وتل ئیسلامی کان و همولک به
برگرتن له تل قینلو و ههمه چونی موسلمانان، گچی دکرت ئم
مملستی دوو میان به چشنک له نیازپاکي لکبد رتو و به مملستی
دوورک وتلو له پشوی، پښتو مام دبت ئو بزاین نیازپاکي شتک
نیی بتوانرت کملگایلېکی نولې لهر بونیادبنت.

لهر به دوا له خوندنلو و شیکردنولې خودی سرگروشتک و،
دبینن ئو گوتلې چ مانا لېکی تری له هملای خیدا حشارداو.

((لای یی کک ل س رگروشت کاندای دگنن و جارک محم د ب لای کک م کک خ کک د و ات ب س ر دارخورما و ن، ل ه و کک کانی د پرسی ت ئ و خ ریکی چین؟ پی د کک ن دارخورما کان د پیت ن تاو کو ب ر بگرن... محم دیش د کک ت: ئ گ ر ئ و ش ن کک ن دارخورما کان ه ر ب ر د گرن. ئ و انیش وازیان ل کار کک ه ن ا، ب م دارخورما کان ب ریان ن گرت، محم د ل پیرسین ئ و دار کانتان ب وایان ل هاتوو؟ ئ و انیش و تیان ت و ات و ت و ئ م ش و امان کرد و ئ و ای ل هات، محم دیش و تی: ئ و خ تان ل کاروباری دنیاییتاندا شار زاترن (وات ل محم د شار زاترن)... ل س رگروشت یی کی تردا ب م ش و یی: محم د د کک ت پ موانیی ئ و ه ی کک کی ه ب ت، ئ و انیش ئ و ب خ کک کک د کک ن و خ کک کک ش واز ل پیتانندن د ه ن. پاشتر ئ نجام ککی ب پ یام ب ر د و ت ر ت و ئ ویش د کک ت: ئ گ ر ئ و ب کک کیان د ت با بیک ن، چونک من گومانم ل و ه بوو. ل س ر ب چوونیش ل م م م کک ن، ب م ئ گ ر ش ت کم ل خواو پ اگ یانندن ئ و پ یی و ی بک ن چونک من در ب د می خواو ناک م.. یان ب گور ی گ ا ن و یی کی تر و توو یی تی: ئ و خ تان شار زاترن ل و ی ل کاروباری دنیاییدا چ ش ت ک ب کک کت تان د ت، من ش ت کم پ و تن ک (گومان = ب چوون) ی خ م بوو، من پ م ن و توون خوا ی گ و ر و ای و توو، چونک من در ب د می خوا ی پیر ز و گ و ر و ناک م...))

ب ر ل و ی ب چین س ر ل کدان و ئیسلامی و نائیسلامیی کان، با قس یی ل س ر محم د و خودی و ووداو کک بک یین... محم د ل م کک ل دایک بوو، ه ر ل و ش گ و ر بوو و ژ یانی ب س ر ب ر دوو، س ر د م کی مندا یشی لای خ زانی ح لیم س ع دی بوو و ل د ش ت و م ر گ کاندای شوانکاری کردوو. لانی کک میش جارک ل گ ک مامیدا و جارک یان زیاتریش وک ن ر د ی خ د یچ چوو ت کاروانی بازرگانی و کک گای پ ل باغ و باغاتی بینوو و تا کاتی اگ یانندی ئیسلام م ر ق کی ئاسایی بوو و کک ژان گوی ل د نگو باس و کاروباری ناوچ کک بوو، کک د نگو باس و کاروباری کشتوکای و شوانکاری یی و کک گکانی بازرگانی ب ش کی س ر کی ئ و د نگو باسان بوو. م کک ش وک ز دی ل دایک بوون و گ و ر بوون، ناوچ یی کی خا و ن چ ند ها م ر گ و باغاتی پ ل دارخورما بوو، ئیدی ئ و قس یی کی پوچ و ب مانای بوو ت ر ت محم د تا نزیکی پ نجا س ای ت م نی ئا گای ل کرداری پیتانندی دارخورما ن بوو و ن یزانیوو دارخورما ب ب پیتانندن ب ر ناگرت یان استر ب ر د گرت ب م پ ناگات و ب ع ر بی پید کک ن (شیم) و تفت و تا و ناخور ت... ک و ات پرسیاری ی خ گ ر ئ و یی کاتک محم د ل ل د نگو باسی چ ند سا و د یزانی دارخورما ب ب

پیتانندن بـرناگرتـان یان دـیزانی عـرب هـموو ساک بـ مـبـستی
بـرگرتن دارخورماکان دـپیتـنن، ئیتر بـچی ئو و سـرکـشییـ دـکات و
ئو و ئـزموونـ دـکاتـ جـ گومان و ئیدیعایـکی نـسـلمـنراو دـخاتـ
بـردـمی جووتیار عـربـبـکان؟

لـ لـژیکی هـزی کـندا، کـ ئـرستـ ناویدـنـت لـژیکی وـنـی،
سایـک هـیـ پـیدـوترـت: پـوانـکردن، کـ مرـف دـتوانـت لـی
پـوانـکردنـو یان بـراوردکردنـو هـندک استی بدـزنتـو، کـ
پـشتر نـیزانیو. ئـرستـ نموونـیـکی لـسـر خـی هـناوـتـو و
دـت:

هـموو مرـفـک دـمرـت،

ئـرستـ مرـفـ،

کـواتـ ئـرستـ دـمرـت...

ئو و لـژیک بـ مرـفی پـشـسـردـمی مـژوو، بـ مرـفی سـردـمی پـشـ
زانست و بـ سـردـمی شارـزاییـ ئـزموونگـرییـکان لـ زـر شـدا
استی پـکاو و یارمـتی مرـفی داو بـ دـزینـوی چارـسـری بـشـک
لـ گرفتـکان. ئو و پـشـنـیازـی محـمـدیش، لـ هـر خوـندنـویـکی
ئـقـانیدا، لـ و چوارچـوویـ دـرناچـت و هـمان سـای بـگریمانـ
وـرگرتوو. محـمـد لـ ژیانـی خـیدا گـلـک درـختـی جـراوجـری دیو
لـ بـرگرتندا پـویستیان بـ دـستـوـردانی مرـف نیی: ئو و داری
هـنجیر و زـیتون و هـنار و دارمـو (کـ لـ قورئانیشدا ناوی
هـندکـیان هاتوو و ناسراون یان هـر درـختـکی بـرداری تر کـ ئو
بینوویـتی) پـویستیان بـ پیتانندن نیی و بـریش دـگرن. لــدا
ئـمـ نـک نـائـقـانی نیی، بـکو تا قیکردنـویـکی زـر ئـقـانیش،
بووترـت ئـنگـ دارخورماش بـ هـمان شـو و بـ بـ پیتانندن بـرگرتـ.
محـمـدیش هـمان تا قیکردنـویـکرد (بـمام لـسـر حسابی خاوـن
دارخورماکان)، ئـنجامـکـش سـرلـنو استی ئـزموونـ درـژـکـی
خاوـن دارخورماکانی سـلمانـو و کـمـک یان زـرک زیانیش بـ
جوتیارـکان گـیشـت و ئو و وـمـای لـکـوتـو کـ بـ جوتیارـکانی
دایـو. لـ استیدا تا ئـری ووداوـکـ شـتـکی زـر ئاسایی و
دونیای لـسـر کاول نـبوو، بـمام ئو و مـسـلـکـی بـتام و بـمانا
کردوو ئو و ی، لـلایـک اـقـکارانی ئیسلامی تـواوی سـرگروشتـکـ
دـخـنـ گومانـو لـ بـرئـوی و شـی (شارـزاترن) ئو و دـگـیـنـت
کـوا جوتیارـکان لـ پـیامـبـر شارـزاترن. لـلایـکی تـریشـو
کـسانـک هـن، دـیانـوت ئـنجامی تا قیکردنـویـکی شکستخواردوو و
بـیداغـکی عـلمانی نـو دونیایـکی تاسـر ئـسقان میتافیزیکی و
ئاینی پـناسـبـکن.

بہ گوہری لکدانہ و ئیسلامیہ کان (سرباری ئوئی بے شکی زہریان ئو سہ گروشتہ یہ بے ہبہ ستر او یان لاوار دہ زانن) ناکرت و ناتوانرت ئو وتہ یہ بے مہستی لکدارکردنی ئیسلام و شہواندنی بندہ ماکانی شہریعت و بہلا دابردندا بہ کاربہنرت، چونکہ محمہد لہو وتہ یہ دا (خہتان لہ کاری دونیایتان شارہ زاترن) مہستی بندہ ماکانی ئاین نیہ، بے کو مہستی کاری کی دونیایی پتہ تیہ۔ ئوئی وتوویہ تی ہہ وا (الخبر= ہہ واہی ئاسمانی) نیہ لہ ئاسمانہ و پے یگہ یشت بہت، بے کو گومانکردن یان بے چونہ کی مرہ یہ دہرباری دیاردہ کی دونیایی۔ بے گوہری ہزری ئاینی ئیسلام، (ہہ وا) بے وپہیہی ئاسمانیہ، استہ و فرمانہ و پے ویستہ ئیماندار پا بہندی بہت، بے نام (بہ چوون) مرہ یہ و دہشتہ است یان ہہ بہت و پے یہ و کردنیشی فرمانہ کی ئاینی نیہ۔ لہ مہ و موسہ مان، لہو شتانہ دا کہ دہقی ئاینی خہی لہ قہری نہ داوہ، دہتوانن لہ ہی تہگہ یشتن و بہ چوونی گونجاوہ و بہ یاری شایستہ و سربہ خہ بدہن، لہ ئہ مہ ناکاتہ ئوئی بتوانن بہ بہہانہی حہز یان چہڑ یان بہرژ و ندیی تایبہ تی بتوانن مہرکی دونیایی بدہن لہ ہہر دیاردہ یہ کہ خہ یان بیانہ و ت و لہر و بہ یاری دوور یان دژ بہ ئاینی لہ بار و بہ چہ سپہنن۔

لـ بـىرى ئىسلامىدا دىارد ئاينى و دونىايىـكان ئاشكرا و وونـ. دىارد دونىايىـكان، ئو دىاردانـن كـ كردن و نـكردنيان يان شـوازي كردنيان چ كاريگـريـكى لـسـر ئيماني ئيماندار نـبـت و دژايـتى هـيچ بنـما و اسپاردـيـكى ئاينى نـكات، لـ هـموو ئو دىاردانـى لـ ووـكـشدا دونىايىن و هـيچ دـقـكى اشكاويشيان لـ بارـو نـهاـتوو، بـام پـيوـستى بـ بنـما ئاينىـكانـو هـيـ يان كاريگـريـ بـ سـر ووتارى ئيماندار و كـمـگا هـيـ، ئو چىدى دونىايى نين و بـ مانا و تـگـيشتنى ئاينى بارگاوين، هـر دىاردـيـكـيش بارگاوى بوو بـ ئاين ئىدى دـكـوتـ ژـر جـبر و كـفى ئاين، هـرچـند دـقى اشكاويشى لـسـر نـهاـتـ. بـ نموونـ: جوتيار ئازاد لـ وى بـياري چاندنى چ دانـوـيـك لـ زـويـكـيدا دـدات بـ مـرجـك زيانى بـ خـى و دـوروبـرى نـبـت. ئـگـر بـوردى سـيـرى ئو ئازادىيـ بـكـين دـبينن ئازادىيـكى تـواو نـيـ و لـژـر چاودـرى ئايندايـ. بـ نموونـ جوتيار دـتوانـت بـ ئارـزووى خـى هـموو ساـكـجـ نـك گـنم بـچـنـت، بـام ئـگـر هـكـى ئو بـت كـ كارگـيـكى بـيرـ دروستكردن بـ پارـى باش دـيـكـتـو، ئـوا لـووى ئاينىـو كارـكى پـنـدراو و جوتيار ئو ئازادىيـ نـيـ، چونـكـ خواردنـو كـهوليـكان لـ ئىسلامدا حـرامن و بـو كارـ سنوورى

حرام و حلالی ئیسلامی د ب ز ن ت و ئیمان داری خای د خات ژر
پرسیار و د ک و و ت ب رد م ل پرسی و د دنیایی و
ئودونیایی کانی هزری ئاینی ئیسلام و.

ل ر دا ت بینید ک ی ن ئیسلامی کان چ ن د و ر د ن ل ا ف ک ر د ن ی ئ و
س ر گ ر و ش ت ی د ا (ل ک ا ت ک د ا ه ر ل ب ن ت ت ی ش و ب س ر گ ر و ش ت ی ک ی
نا است یان ز ر لاوازی داد ن ن) ک چ ی د بینین ع ل مانی و
دیموکراتخواز و م ر ق د س ت کان کورتیان ه نا و ل ب چوون و
شیکردن و ی ئ و س ر گ ر و ش ت ی د ا ، چونک ب ه م م ک ی ئ و
س ر گ ر و ش ت ی د ک ن ب ب ن چ ی ن و د س ت پ ک ی ت ی ر ی ی ب م ی س ر ک ر د ن ی
م س ل کانی ئازادی و دیموکراتی و مافی م ر ق و ی ک سانی ژن و پیاو
و م د ر ن ک ر د ن ل ک م م گ ا ئیسلامی کاندا و گوا ی ئ و ا ن ک ا ر ک ی
دونیایی دوور ل ق م م م و ی ئاینین و ئ و ف ر م و و د ی د ک ن ب
ئام ازی د س ت ب ر ک ر د ن یان ل جوگرافیای ژ ر د س ا ت ی ئاینی
ئیسلامدا. ئاخ خا و نانی ئ م چ ش ن ب چوونان د زانن ه ر
دیموکراتییک و ع ل مانییک و ه ر ش ت ک ی ت ر ک ل س ا ی ی ئ و
س ر گ ر و ش ت ی د و ب ت ئ ا ر ا ئ و ا ل ب ر د م ش م ش ر ی ب ن م ا
ئاینیی کاندا، ت م م ن ی ت ن ی ا ه ن ا س ی ک د ر ژ ن ا ک ش ت ... ئ گ ر
ع ل مانییت ل س ر ب ن مای هزری ئاینی دایم زرای، ئ و ا ه ر گ یز
ک م م گ ا ی ک ی ع ل مانیان ن د د ی و م ل ل ت ک ی چ م ک ی ع ل مانی ه ر ز و و
ل ق سا ب خان کانی ئایندا ل تو پ ت و س ر ن گ و و ن د ک ر ا و ن د د ب و و
باب ت ی با س ک ر د ن . س ی ر ل و د ا ی ه ر ل پ ا ئ مانی ش د ا ، ک س ا ن ک ی
ئیسلامی ه ن ، ک ل ژ ر ه ژ م و و ن ی بیرو ب چوونی م د ل ر ن و و ت ی ت ا ز ی
زانست و ت ک ن ل ل ژ یای س ر د م د ا و ب ئ ا ر ا ی ش ت ک ر د ن ی و خ س ا ر ی ئیسلام ،
ه م ا ن گ و ت ب م م و و ن د ه ن ن و و ه م و و ئ ا ی ت ا ش ک ا و
د ژ ب ر کانی ف ر ا م ش د ک ن و ک ی ئیسلام ل و و ت ی د ا ب چ و ک د ک ن و .

ب م ه ش ت ا و م ی ئ و پ ر س ی ا ر م ا ن ن د ا و ت و : ب چ ی م ح م د ئ و
س ر ک ش ی ی ک ر د و م ب س ت ی چ ی ب و و ؟ ئ گ ر ج ا ر ک ی ت ر و م م ک ی
م ح م د ب خ و ن ی ن و و س ر ن ج ی ب د ی ن ، د بینین و م م ک ی ا س ت و خ ی
ب ر گ ر ت ن و ب ر ن گ ر ت ن ی د ا ر خ و ر م ا ک ا ن ن ی ی ، ب م ک و پ ا س ا و ک ب
خ د ز ی ن و و ب چ و ک ک ر د ن و ی م س ل ل ک و ن ا ت و ا ن ی ن و م م ی ئ ن ج ا م ی
ک ر د ا ر ی ن پ ی ت ا ن د ن ک ی ت د ا ب د ز ی ن و و ، چ و ن ک و م م ک د ک ر ت
ن ا و ی ب ن ی ن (ن ا و م) . م ب س ت ل ن ا و م ئ و ج ر و م م ی ک
پ ی و ن د ی ی ن ا و م م ک ی م س ل ل ه ن و و ک ی ی ک و و ن ی ی ، ک چ ی ل
ه م ا ن ک ا ت د ا د ب ت م ا ی ی د م ب س ت ن ی ب ر ا م ب ر و ک ت ا ی ی ه ا ت ن ی
م ش ت و م ک ب ن و و ی و م م ی ا س ت ق ی ن و ئ ا ش ک ر ا د ر ا ب ت و . ئ م

چَشَنده وَاَمَامِ ناوِاَمَامِش تَنِيَا لِ كَسَانِي قَسَزَان و لَزَان و شَارَزَا دَوِشَتَوِ، بِلَوِي شَكْسَتِي خَاك دَكَن بِل پَاپِشت و بِلَهَزَكِرِي خَاكِي تَر. مَحْمَد لِ وَاَمَامِ كِي دَا دَوِشَت تَوِ بِل چَوُونِي مَن بُوو، هَلَل بُوو، لَسَر بِل چَوُونِ كِي هَلَل ش لَمَم مَكَن، ئِيِنجا بِل ئَوِي مَسَل لَك دَلَز بِل دَرخَن بَكَاَت دَوِشَت (ئِگَر شَتَكَم لِ خَوَاوِ پِل اگ يانَدَن) ئَوِ پِل يِلَوِي بَكَن چَوَنَك مَن دَر بِل دَمِي خَوَاوِ نَاكَم)، بَاش خ هِيچ كَام لِ عَر بِل كَان بَاسِي (لِ خَوَاوِ پِل اگ يانَدَن) و (دَر بِل دَمِي خَوَاوِ) ي نِل كَر دَوِ، ئِيدي ئَم بِل چِي لَل خَل ا ئَم مَسَل يِل قَووت دَكَاَتَوِ؟ مَحْمَد لَل دَا بِل عَر بِل كَان دَوِشَت ئَوِي مَن پَم وَتَن بِل چَوُونِي خَم بُوو، مِيخَن لَسَر خَوَا، بِل مَش خَوَا و ئَايِيَن كِي لِ هَر تَا نِل يِل زِگَار دَكَاَت و لَوِش زِيَا تَر دَوِشَوَات دَوِشَت مَن (دَر بِل دَمِي خَوَاوِ نَاكَم)، بِل وَش خَوَا لِ ئَاگَايِي و خِيَشِي لِ هَر تَا نِل يِل كِي دَر كَر دَن پَاك دَكَاَتَوِ، ئِيدي بِل وَجَر مَسَل لَك دَكَاَت بِل چَوُونِ كِي سَر پِلِي و پِل يانَدَن لَسَر (بِل چَوُونِيَش لَمَم مَكَن).. بِل وَش مَسَل لَك كِي تَايِي دَت و پِل وَيَسْتِيَش كِي تَايِي پِل بِل هَلَلَت، چَوَنَك لَل دَا كَا رَا بُوُونِي كَر دِي و جَسَتِي ناوِاَمَامِ ك بِل زَقِي خِي نَمَايَش دَكَاَت بِلَوِي هَر وَاَمَا دَا نِل يِل و نَا زَايِي ك دِل چِلَت خَانِي تَم تَبَا ر كَر دَن مَحْمَد بِل دَر زَنِي و دَر كَر دَن بِل دَمِي خَوَاوِ يَان گُومَا نَكَر دَن لِ ئَاگَايِي خِي و خَوَا لِ كَا ر كِي ئَا سَانِي و ك پِي تَا نَدَن دَا ر خُور مَا كَا نَدَا، ئَوِش مَسَل لَك عَر بِل كَان خِيَان بَاش دِيَا نَزَانِي چ گِل رَم و كَش و دَر دِي س رِي كِيَان بِل دَخُولَق نَت لَل بَر دَم سَر كَر دِي كِي مِي دَانِي جِل زَر بِل وَش نِي و ك مَحْمَد دَا.

لږدا پلويستۀ ئاماژۀ بۀ دوو خاۀى گړنگ و سرنجۀ اګش بګم:
 يکګم: واپدۀ چۀت محمّد هـر لۀ و ماوۀ يۀدا، واتۀ لۀ ماوۀى نۀوان
 قسۀ کردن لۀگۀ جوتيارۀکان و ماوۀى پش بۀرگرتنى دارخورماکاندا،
 لۀ قورئانیشدا هۀمان بۀچوونى داۀشتبۀت و هۀکارۀکيشى بۀ
 بۀردۀوامبوونى پيتانندن بۀ بۀ دۀستۀوۀردانى مرۀى ديارىکردوۀ،
 ئویش گوايۀ (با) کردۀى پيتانندن مۀيسۀردۀکات (الحجر ۲2). بۀام
 کاتۀک ئۀنجامۀکۀ بۀ پچۀوانۀوۀ دۀردۀکۀوۀت، بۀو شۀوۀيۀ
 وۀامدۀداتۀوۀ کۀ پشتر بينيمان و بۀ بۀ هۀ باس لۀ (درۀکردن بۀ
 دۀمى خواوۀ) دۀکات بۀ ئۀوۀى جوتيارۀکان دۀمکوت بکات. ئۀنگۀ ئۀمش
 ناکۀ هۀ يان هۀى سـرـرـکـى بۀت لۀوۀى زـرـرـکـ لۀ ئيسلامييۀکان ئۀو
 سـرـرـگـرـوـشـتـيـۀ بۀ هۀبـسـتـ و ناۀاست دادۀنن، چونکۀ ئۀگـرـ ئۀو
 بۀۀاست بزنانن، ئۀوسا دۀبۀت ئۀو ئايۀتۀى (با) بۀ پيتينۀر دادۀنن
 ئویش بۀ بۀچوونى محمّد دابنن، نۀک خـيـان و تـنـى ئايۀتى ئاسمانى
 بۀت.

دوو م: گشت شواز کانی گانن وئی ئو س رگروشت ی ج غت
ل و د ک ن و: ئو و خودی مح م د پاش ما و ی ک د پ ر س ت ئ و
دارخورماکان ب وایان ب س رها تو و و ب ریان ن گرتوو، ن ک خا و ن
دارخورماکان هاتبن و گل یی و گاز ن د ل مح م د یان خوا ک ی ب ک ن
ل س ر ئ و زیان ی پ یان گ یشتوو، ک ل لای ک و نیشان ی ی کی ز قی
ترسی جوتیار ک ن ل ج زر ب ی مح م د و ل لای ک ی تریش و
پ مان د ت مح م د ب ه شیارید کی ت و او و ئ و ق س ی ی کردوو و
ب ه مان ه شیاریش و (ه شیار ی چوارد س د ل م و ب ر) ل
س ر نجامی کار ک ی د پ ر س ت و و د ی و ت یان دوا ه ل ه ل ی
س ر ک و تن ل ب دات یان و م نا و م م حازر ب د س ت ک ی بدات و.
ب ئ و ی ل ت و او ی م ب س ت ک ی مح م د ت ب گ ی ن، پ و ی س ت نمو ن ک ی
ئ ر س ت و مردن ب گ ی ن ب دارخورما و ب رگرتن، ک ب م ش و ی ی
ل د ت:

درختی ب ردار ب پیتانندن ب ر د گ ر ت
دارخورما درخت

ک و ات دارخورما ب پیتانندن ب ر د گ ر ت...

و ک بینیمان ل باری س ر ن ک و ت نی گریمان ک دا مح م د ب ل ها تووی
ب و م م ک ع ر ب کانی د م ب س ت ک ر د و س رنجی ع ر ب کانی ل
دارخورما و گواست و س ر خوا... ب م ئ ی ئ گ ر گریمان ک ی مح م د
ا س ت د ر ب چو وای و دارخورما ب ب پیتانندنیش ب ر ی ب گرتای، ئ و سا
چی ووی د دا؟ مح م د چی د و ت؟ چی د ک ر د؟ ئی س لامی ک ان ل م ژووی
دوورودر ئی خ یاندا چ ب ی ت و بال ر ی ک یان ل و بار و داد و ش ت...؟
ل ا س تیدا گ ر و د ا و ک ی مح م د ل س ر ئ م لای ن ی گریمان ک ی،
ل س ر ب رگرتنی ب پیتانندن، ل س ر دروستکردنی پ و جو و (=
موعجزه)... ئ گ ر گریمان ک ا س ت د ر ب چو وای، وات ئ و مح م د
بوو توانی، ل گ گ ی خوا ک ی و (یان ئ و خوا بوو ل ب ر خاتری
پ یام ب ر ک ی)، و ل دارخورماکان ب کات ب پیتانندن ب ر ب گرن...
ئ م ش ئ و پ و جو و بوو ک مح م د ل س ر و ش تدا ب ی د گ ا تا
جوول ک و ع ر ب کانی پ د م ب س ت و د م ک و ت ب کات، ک ا ن
ه راسا نیان ک ر د بوو ب و ی پ یام ب ر ک ی ب پ و جو و، پ یام ب ر ک
ب ج گ ل گانن و ی ئ فسان کانی پ شینان هیچی پ ناکرت،
پ یام ب ر ک ناتوانت ه ر دوو قاچی ل ز وی ب رزبکات و...
مح م د، ب ج گ ل زمانی، هیچ توانای کی س ر سو ه نی ن بوو.
ن ی د توانی ل ب ر د م ع ر ب کاندا کانی ب ت ق ن ت و،
ن د ی توانی ل ب ر د م جوول ک کاندا دارع س ای ک ب کات ب مار و
ن د ی توانی ل ب ر د م م س یحی کاندا نابینای ک چاکبکات و،
ل ب ر ئ و ب ئارامان ل س ر و ش تدا ب دوا ی د زین و ی دیار د ی کدا

دځگه! تا بیکاته پځجووی بځگه ی پځیامبځربوون، خه ئځگه ر ئو دارخورما نه فرځتیا نه به پیتانندن بهریان بگرتایه، ئوا ځنگه محمده شمشیرکانه بخستایه تهو کالان و خوځنده شتنیش که می بگردایه و وک سځردی می مکه بهو ی بووایه.. له مځخابن یاسا کیمیا یی و فیزیایه کان و یاسا سروشتیه کان به هوانته و ههوه ههوه ناگه نه.

استه ئم هیواخواسته و ئم جوځی می محمده دځر به یاسا سروشتیه کانه جیهانی وهه کی بوو، بهام سځرنجکه کی وردینا نه ش بوو له سځر ئو وهی ئاخه هځر به استی دارخورما پځویستی به پیتانندن یان نه ریتکه کی هځه ی عځر به کان بوو، وک زځر نه ریتی هځه ی تر که هځیانبوو. سروشتیش به دځنگی بهرز وهامی محمده دی دایه وه و محمده دیش، دوا بار، به دځسته اتهانه ملکچه و وهام که بوو.

.....

به مځ بهستی زځتر روونکردنه وه، دځم وهت له رځدا هه قیقته تی سځرگروشته ی که مځسیحیش نیشانه دم، که وک هه ما و ئماژیه جیا کردنه وهی ئاین و دنیا لای مځسیح باسد که ته. دځقه که له ئینجیلی مه تی 22: 15- 22 به مځرځیه:

((ئوکاته فریسیه کان له ناو خه یاندا مکه وتن له سځر ئو وهی به وشه ی که او ی بکه نه واته مځسیح بخه نه داوه وه و توشی گځرم وک شیه بکه نه له گځه قه یسځر و دځستوپه وه ند که دا])

له بهرځه وه له گځه هیر دسیه کانه شاگرد کانه خه یانان نارد به لای مځسیح و له یان پرسه: مامه ستا، دځزانه نه ته استگه یت و ځگه ی یزدان به باشی دځزانه نه و گو به که س ناده یت، چونکه ته ته ماشای سځرو و خساری خه که ناکه یت.

په مان به: به چونت چیه؟ ئایا دځشه ته باج به قه یسځر بدر ته یان نا؟

مځسیح له دځروونپسیه که یان ته گځیشت و وتی: به چی تا قیمد که نه وه ئی ځیا کاران؟

ئاده نیشانه دم به چی مامه ځی باج دځکه نه. ئهوانیش دینار که یان پیشان دا.

مځسیح له پیرسین: ئم وه نه و نووسینه هه که یه؟ [مځ بهستی وه نه و نووسینه سځر دینار که بوو]

ئهوانیش وتیان هه قه یسځر. مځسیحیش وتی: که واته ئو وهی هه قه یسځر به بید نه وه به قه یسځر و ئو وهی هه ی یزدانه نه بید نه وه به ی یزدان.

کاته که ئو وه یان بیست، سځریان سو ما، ئیتر به جیهانه شه و ځیشتن. ((

((وشه کانه ناو ئم دوو که وانه یه [....] به وونکردنه وه و به شه کی

د ق ک نین)

ف ر ی س ی ک ا ن ب ا ز ک ی نا و ئ ا ی ن ی ی ه و د ی ئ و ک ا ت ب و و و ب ه ی در و د و و و و ی ا ن و م س ی ح ه ر ش ی ز ر ی ک ر د و و ت س ر ی ا ن ه ی ر د س ی ک ک ا ن ی ش ب ه م ا ن ش و ب ا ز ک ی ت ر ب و و . ف ر ی س ی ک ا ن ز ت ر پ ا ب ن د ی ئ ا ی ن ب و و و و ک ت ا ق م ک ی ئ س و ی د ر ک و ت و و و و ه ی ر د س ی ک ا ن ک م ت ر پ ا ب ن د ی ی ه و د ی ی ت ب و و و ل ه ن د ک ش ت ی ش د ا ل ی ه و د ی ی ک ا ن ج ی ا و ا ز ب و و و ب م ا م ش و ن ک و ت و و ی ه ی ر د س ب و و و ب و ه ی و ا ی ی ب ب ت ب پ ا ش ی ا ن . ئ و د و و گ ر و و پ ل نا و خ ی ا ن د ا د ژ ب ی ک ت ر ب و و و ب م ا م ل ب ر ئ و ی ب و ا ی ا ن ب م س ی ح ن ب و و ، ک ک و ت ن ل س ر ئ و ی ب ی خ ن د ا و و و ل ل ی ق ی س ر و م س ی ح ل نا و ب ب و و ل ک ی ا ن ی ب ک ن و .

ه ر و ک ل س ر ت ا ی س ر گ ر و ش ت ک و د ب ی ن ی ن و ت د گ ی ن ، ف ر ی س ی ک ا ن ک ت ا ق م ک ی ئ س و ی ب و و و خ ی ا ن ب ش ا ر ز ا ی ئ ا ی ن د ا ن ا و ، ک ک و ت و و و ل س ر ئ و ی پ ن ک ب م س ی ح ب د ن و ب ه ی ب چ و و ن ک و د ا و ک ی ب ب ن و و ، ک ب ب ت م ا ی ی ل نا و ب ر د ن . ئ و ا ن خ ی ا ن ئ و ک ا ر ن ا ک ن ، چ و ن ک ن ا ی ا ن و ت ل گ د س ت و پ و ن د ک ی م س ی ح د ا ب ک و ن گ ر م و ک ش و ، ل ب ر ئ و و ق و ت ا ب ی ک ا ن ی خ ی ا ن ل گ د ه ی ر د س ی ک ک ا ن د ا د ن ر ن ب ت ا ق ی ک ر د ن و و ل ق ا ف د ا گ ر ت ن ی م س ی ح ، ب م ا م ه ر ل گ د د م ک ر د ن و و پ ر س ی ا ر ک ر د ن د ا ، م س ی ح د ی ا ن ن ا س ت و د ز ا ن ت ئ و ا ن ک ن و ب چ ی ه ا ت و و و ، ه ر ب ی ب ی ا ک ا ر ب ا ن گ ی ا ن د ک ا ت { ی ا ک ا ر ب گ و ر ی ف ر ه ن گ ب ک س ک د و ت ر ت ک ل ب ر د م خ ک ی د ا ک ا ر ی ب ا ش و ق س ی ب ا ش ب ک ا ت ، و ا ت ت ن ی ا ب خ د ر خ س ت و ک ک س ک ی ب ا ش ، ن ک ئ و ی ک س ک ی ب ا ش ب ت و ل ب ا ش ی خ ی و و ئ و ک ا ر ا ن ب ک ا ت } . ئ و ی ا ک ا ر ا ن د ی ا ن و ت ب پ ر س ی ا ر ک م س ی ح ل ق ا ف د ا ب گ ر ن ، پ ر س ی ا ر ک ش ، ک ب ز ی ر ک ی ی ک ی ئ ا ی ن ی د ا و و ژ ر ا و د ب ت ب ز ی ر ک ی ی ک ی ت ر ی ئ ا ی ن ی و و ا م ی ب د ر ت و و ئ گ ی ن ا س ر ی و و ا م د ر و د خ و ا ت ، د و ت ئ ا ی ا م س ی ح ت ن ی ا م ل ک چ ی ی ز د ا ن و د ژ ی ق ی س ر ی ا ن م ل ک چ ی ق ی س ر و ل ئ ا س ت ق ی س ر د ا ی ز د ا ن ف ر ا م ش د ک ا ت ؟ ل ر د ا ه ر و و ا م ک ک م ل ک چ ی ب ی ک ل ا ی ن ن ی ش ا ن ب د ا ت ، ه ر و و ا م ک ک ل و و ک ش ی پ ر س ی ا ر ک و د د س ت پ ب ک ا ت ، ه ر و و ا م ک ک ه ی ج ی ا ک ر و و ی ن و ا ن ه ر د و و ل ا ی ن ک ن ک ش ت و ه ر و و ا م ک ل ه م ا ن ی ئ ا ی ن ی پ و خ ت و ی ا ن ل س ک ی ک ا ر و ب ا ر ی د و ن ی ا ی پ و خ ت و و ب د ر ت و و ، د ک ا ت ک ت ا ی ی ه ا ت ن ی م س ی ح : ئ ی د ی ا ن ک ت ا ی ی ه ا ت ن ی ل س ر د س ت ی ق ی س ر و د س ت و پ و و ن د ک ا ن ی ا ن ک ت ا ی ی ه ا ت ن ی ل س ر د س ت ی د س ت و پ و و ن د ئ ا ی ن ی ی ک ی خ و د ی م س ی ح ، چ و ن ک و و ا م ی ئ ا ی ن ی پ و خ ت د ژ ی ق ی س ر و و و ا م ی د و ن ی ا ی پ و خ ت ی ش د ژ ی ئ ا ی ن .

جا لـ بـرئـو وای مـسیح دـزانـت لـووی کـدا قـسـد کـات، بـیـ ئـمیش
هـر وـک مـمـد بـ ناوـمـکی چـاوـوانـد کـراو وـمـد دـاتـو:
وـمـک نـ قـیـسـری تـدایـ نـ یـزدان، بـمـ هـم پـاوپـ لـ
قـیـسـر و هـم پـاوپـ لـ یـزدان... ئـگـرچی کـرستـی وـمـک
مـسیح بـریتـیـ لـ دینار، لـ دینارک نییـ بـ و شـو بـی لـ
کاروباری ئـزانـدا هـزکی دیاریکراوی کـین و فرشتنی هـی و
دراوـکـ دـشـت لـبری باجدا بدرتـ باجگر و بـهایک بـت کـ مرـف
بـ نـج و ماندووبوونی پـیدای کردبـت و لـ بـرئـو و شـ موـکی تایبـتی
خـیـتی، بـمـکو دینارکـ بـوپـیـیـ ووبـرکـ وـنـیـکی کـسی و ناوی
کـسـکی لـسـر کـشـراو و هیچی تر. ئـو دیناری مـسیح دـت
بیدـنـو بـ قـیـسـر، خودی دینارکـ نییـ، بـمـکو ئـو وـنـیـ کـ
لـسـر دینارکـ کـشـراو، وـنـیـ سـر دینارکـ موـکی قـیـسـر،
چونکـ وـنـیـ قـیـسـر خـیـتی، لـ هـزی کـین و فرشتنـکی هـی ئـو
کـسـی کـ خـاوی دینارکـی، کـ بـ نـج و ماندووبوون پـیدای
کردو. خـاپ تـگـیـشتنـکـ یان ناوـمـی وـمـک لـر دایـ کـ
باس لـ خـاوی نـدارتی و گـانـدنـو وـنـی و ناوی کـسـک دـکـات،
بـئـو وای خـی لـ قـری هـق و ناھـقی باجدان بـ قـیـسـر بدات، هـر
لـ بـرئـو و شـ لـر دایـ نـ قـیـسـر ئامادـی هـی نـ یـزدان... بـ
بارکی تریشدا، هـم قـیـسـر ئامادـی و هـم یـزدان... چونکـ دـت
ئـو وای هـی قـیـسـر بیدـنـو بـ قـیـسـر و هـروها لـ بـرئـو وای دـت
ئـو وای هـی یـزدان بیدـنـو بـ یـزدان، بـ و شـ یـزدان بـ هـموو
ئامادـبوونـکی خـی و ئامادـی و تـنـت لـ و ناکردنـکی زـینی
پوختیش و دـگـت بـ کاراکتـرکی چالاکی نـو ژیانـی ئـزانـی
مر فیش. ئـنگـ کـسـک بـت ئاخر چـن دـکـت وـنـکـ بـگـنـرـتـو
بـ قـیـسـر بـئـو وای دینارکـش نـدـنـو بـ قـیـسـر؟ وـمـی ئـم
پرسیار ئـو وای: ئـگـر مـسیح مـبـستی ئـو بـووبـت هـموو
دینارکـانی ئـوکـات بـگـنـو بـ قـیـسـر، ئـوا مـسیح لـ قـیـسـر،
قـیـسـر تر دـبوو، چونکـ قـیـسـر تـنـیا داوای بـشـک لـ سامانـکان
دـکـات وـک باجی داهاتی ساان، بـمـ مـسیح دـت و گیرفانی خـک
بـ قـیـسـر داد تـکـنـت.. ئـگـر مـبـستی مـسیح باج و بـهای هـموو
دینارکـان بووایـ بـگشتی، خـ ئـو بـ پارـیـیـ پاش لـدـرکردنی
باجـکـش دـمـنـتـو، هـر هـمان وـنـی و ناویان لـسـر و ئـگـر
مـبـستی ئـو بـووبـت هـموو پارـکان بدـنـو بـ قـیـسـر، کـواتـ
مـسیح دـا و لـترسدا هـم خـی و هـم پـیـامـکـیشی بـ قـیـسـر
دـاند..!! بـیـ ئـو وای مـسیح مـبـستیـتی تـنـیا وـنـی سـر
دینارکـی، نـک خودی دینارکـ.

***** ** *

ئەگەر سەرنجەكى گەشتى لىق دوو سەرگرووشتەي سەرىقە بىلەن و
 ۋە مەمەكان لىق خانەي ھەققىدەست ۋە رەگرتەدا لىق كەيدەينە، دىن بىنەن
 ھەردو ۋە مەمەكە برىتەن لىق شەكستخواردن و شاردەنە ۋە شەكست.
 شەكستخواردن لىق ۋە مەمەدانە ۋە ئاشكەرا و ۋە ۋە شاردەنە ۋە شەكست
 لىق بەردەم دەست و دۆرمەندە، چۈنكى دۈبەر ۋە مەمەكان ھەققەتە لىق
 ھەققىدە ئاينەي بە مەمەكە رەكەنەن و گۈستەنە ۋە مەمەكە كەنە بە
 نە ۋە قاۋغى پەرىزى و ئاينە، لىق ھەمەن كەتەشدا دىنەن دوو
 ئاۋەستەي جەۋەزەن تەدە بەزەينە: ئىۋە مەسەك پەلەنەكە لىق لەينە
 نە يەرنەيە ۋە بە مەمەكەستە لىق نەۋەرنە، لىق بەرەنە ۋە ۋە مەمەكە
 ئەكەرنە لىق مەرگە و لىق نەۋەرنە، بە مەمە ئىۋە مەمەد ھەققەكە بە
 دىنەنە ۋە دىنەنە يەكە تەزە و لىق مەشە ۋە ھەكەرنە بە يەدە
 پەجۋەيە، بە مەمە ۋە بىنەمە بە يەدەكە لىق بەردەم ۋە مەمە سەۋەشدا
 دىنەنە تە ھەكەرنە نەۋە.

دۈبەر دەمەۋەت ئىمە چەندە ۋەشەي خەۋەر ۋە، ۋەكە پەشەكە يەكە پەۋەست
 بەمە. ئەلمەنەت و مەدەرنە ۋە مەمەكە ۋە تەكە نەيە لىق گەنە ئاينە بە
 ئىۋە ئاينە بىلەن كەكەسى و لىق دىنەنە رەدەنە كەۋەرى سەسە
 و كەمەلەيەتە و پەيۋەندەيە مەيە و دىنەنە تەيەكەن دۈۋەرنە ۋە ۋە
 كەۋەرى كەمەلەگە بە خەكە و دەمەزەۋە ھەزەيە و سەسە و
 مەدەنەكەنە جەھەتە، ۋەتە قەلەكەنە ئاينە نەيە بە ۋە تەنە
 ئاينە بەتە و بەسە، بەكە ۋە ۋەستەنە و نەچەكەنە ئاينە، لىق
 گەكە ۋە خەكەرنە و خەكەرنە ۋە بە مەمەكەنە ۋە، بە ۋە سەۋەرنەكەنە
 خەيە نە بەزەنەتە، چۈنكى ئاينە لىق تەۋەنە نەيە بە ۋە جەھەنەنە
 كەنە ۋە كەمەلەگە ھەۋچەرخ بە ۋە ۋەتە، ئىۋەش كە ئىستە دىنەنە
 ئاينە لىق ئەۋەپەدە دىنەنە يەسەيە و ھەكەنە و سەزەدەنە نەيە،
 ئىۋە ئىنەمە خە دۈۋەرنە ۋە ئاينە نەيە لىق بۈۋەرنە، بەكە
 ئىنەمە دىنەنە ئاينە لىق بۈۋەرنە دا لىق بەردەم ھەكەشەنە و بەرە
 پەشە ۋە چۈۋە زەنەتە و دىنەنە ۋە كەمەلە يە تەيۋەنە ۋە زەنەتە و
 دىنەنە ۋە كەنە لىق ھەر جۈمەكە يەكە لىق جۈمەكەكەنە ئاينە.

بەيە دىنەنە بە پەسەيەكە دۈۋەتە لىق بۈۋەرنە ۋە فەكەرنە
 و بە ۋەكەرنە ۋە بە كەمەلە يە تەكەرنە ھەشەرىيە زەنەتە و پەرەپەدەنە
 تەكەنە ئاينە و بەرەمەنەنە و گەكەنە كەمەلەگە لىق كەمەلەگە يەكە بەئەشە
 خەكە يەتەنە ۋە بە كەمەلەگە يەكە بەرەمەنەنە سەرقە بە بە ھە
 ئەيە و مەقەستەيەكەنە، تەكە زەمەكەرى كەمەلەگە يەكە پەشە ۋەتە
 و مەدەنە دۈۋە لىق ھەشەۋەشە ھەقەقەتە تە ۋە ئاينەكەنە و ھە
 لىق دا ئاينە دىنەنە كەكەسى و چەيدە نەتە دىنەنە رەدەتە
 نەۋە كەكەنە تەۋە، بە ۋەشە ھەمە تەكەكەسە و ھەمە كەمەلەگە، ھەمە
 ئاينەنە و ھەمە بە ئاينە لىق ھەر يەكە چەتە ئەمە كەمەلە يەتە

ژیان به سـرد بـن و هـر لـو دـا نـه تا یـبان، نه داعش و
هاوشـو کـا نـیان شو نـه کـیان دـستـنا کـوت گـرای تـدا بـخـن.

نووسینی: مام برایم

گورگ و خو ن. . کورت چیرک. . گوران سه باح

سـرما پـلـلـکـی کـرد بـوو مـوجـمـید. مـامـسـتا عـلـادینـه کـز کـی بـه خـی
پـاوان کـرد بـوو. قـوتـابـیـه کـان هـسـتا بـوونـه سـر پـه، پـنـجـیـان دـر ژـ
کـرد بـوو، "مـامـسـتا، مـامـسـتا" یـان بـوو تا وـهـامـی پـرسـیار کـ بـد نـه وـ.
بـهـامـ ئـه و بـه خـمـی خـی داکـوت بـوو، نـه یـد زانی ئـه و شـلـه گـرمـه چـیـه
بـه نـه اـنـیـدا دـتـه خـوار.

ووی مامـسـتا لایـه کی تـه قـه بـوو، مـر قـه لـی دـتـه تر سـا. چـاوی دـه گـه
ئـه وـانـه بـیـنـه تـه و دـسـتـیان هـسـتا بـه یـبوو. تـه نـیا ئـه و یـبـنی. "تـه،
هـسـتا بـزانـم لـه ۱۹۷۴ ئـه مـشـار جـوانـه یـ ئـه مـه چـی بـه سـر هـات؟"
ئـه و هـشـی لـه پـل نـه بـوو، لـه مـامـسـتا و قـوتـابـیـه کـان نـیش. بـاش دـه یـزانی
مـیز یـ بـه خـیـدا نـه کـرد وـه. بـرینـدار یـش نـه بـوو. ئـه بـاشـه ئـه و شـلـه گـرمـه
چـی بـوو وـا پـانـتـه کـشـی تـه کـرد بـوو.

مـامـسـتا بـه سـبـار کـرد وـه. هـدای نـه مـا و هـات لـه بـه دـمـی وـه سـتا.
کـه بـه یـه کـانی تـه کـ دـنا و ووی کـرژ دـه کـرد، قـوتـابـیـه کـان زـراویـان
لـی دـه ژـا. مـامـسـتا خـریک بـوو بـه سـت؛ ئـه و یـش دـش دـاما بـوو.
ئـه و یـ تـه نـیشـتی هـنـیشـکـه کی لـه تـه نـگـی سـر وـانـد و هـنـایـه و هـش خـی.
تـه گـیـشـت مـامـسـتا لـه گـه ئـه و یـدا یـه. اـه و تـه قـیو، بـه هـهـواشـی هـسـتا
سـر پـه، هـسـتی کـرد گـرمـیـه کـی ناو لـه شـی زـتر بـوو. بـه و سـرما یـه
سـور هـه گـه اـه. مـنـگـه یـه کی لـه و هـات، "پـرسـیار کـه چـی بـوو؟"
مـامـسـتا پـسا.

"لـه کـو بـوو، جـه نـاب؟ جـا بـه چـایـه کـیـشـت بـه نـه مـا دـامـه ئـاگـات لـه
دـرس نـیـه، بـه دـیـت؟"
قـوتـابـیـه کـان پـه کـنـین. چـه نـدیـان پـه خـش بـوو مـامـسـتا بـه یـه کـکـدا
بـتـه قـه تـه وـه.

مـامـسـتا بـه و یـ تـه نـیشـتی گـوت پـرسـیار کـی بـه چـار بـار بـه کـا تـه وـه.

قوتا بیدار کړه. هېستېک به یې دووبارې کړدو. وېک به یې خپلې تې یې کړمې یې ددېن.

نېو تفي قوت دا، خپلې گورج کړدو، لېسېرخې گوتې، "شارېکېمان بهردومان کړا، خپلېکېکې زېر کوژرا..."

نېوې دواوې پانتېکېکې بېنې. به ئاماژې به وانی چواردېوړې گوت میزې به خپلېدا کړدو. خپلېان به پېکېکېنېن خپلېنی کړد. چېندې دېشاد بوون به و خپلېتې هاپېلېکېیان.

"گېورېترین و گرینگترین شت لې بیر چوو." مامېستا پېی گوت. وېکېکېلېسېرېا دووبارې کړدو. مامېستا هېر قایل نه بوو، ووی لېوانې تر کړد و پرسي چې لې بیر چوو. پېلېکې پېکېا وېکېامیان دایېو، "مامېستای مېژوومان تاکې کس بوو لې بهردومانېکې زگاری بوو."

مامېستاکې مورتاح بوو.

زېنگ لې نه دابا، نېو لېو دېبوورایېو. هېرکې مامېستا چوو دېرېو، نېو به غار چوو توالېت. کې خوېنې بېنې، سېری سوېا، مېشکې سې بوو، بهرچاوی تاریک بوو. خېریک بوو بکېوېت، بهس به هاوکاری دیوار هاوسېنگې خپلې اگرت. هېچې پې نه بوو خپلې پاک بکاتېو. توالېتېکېش به لې سوپایېک مېش هېچې تری لې نه بوو. هېنچې هاتې. خپلېهاتې دېرېو و تېزې ئاوی کړد به دېموچاوی، پشپېکې خواردېو. تېماشایېکې گېکېپانېکې کړد، کس هې نېو نه بوو داوای یارمېتې لې بکات. گارېگاری قوتابیانېش دې تېنگتر کړد.

به نه و قوتابیاندا بېشت، تا ژووری بېکېوېبېر نه وېستا. بېکېوېبېر لېفېکې گېسی بېدېستېو بوو، دېتگوت گورگې کوشتیې. نېو داوای مېکېتې کړد. لېو دېمېش زېنگې وانی پېنچېم لېی دا. بېکېوېبېری ورگ زل شپېاندې بېسېرېدا، "بې ژوورې، گوتې لې زېنگ نیې." گېسېکې تېواو کړد، بې دېست و پلېدا دېهاتې خوارې. لېستیېو.

هېموویان چوونې پېلې خپلېان، نېو هېشتا هېر لې ژووری بېکېوېبېر بوو. بېکېوېبېر نه اندیېو، سمېی لېگې لېریېو.

"سېرم دېسوېت، ناتوانم لې پېل دانېشم."

"بېو خوایې لېسېر سېرمانې، عېب لې مندا هېې، لې تېدا نیې، جا بې ژوورې."

تېماشایېکې بچمې بېکېوېبېری کړد، ئاهېکې هېکېشا، پاشان به دېشکاوی ووی وېرگېا و بېشت. بېکېوېبېر تېماشای پشېوې کړد، پېکېکې بېنې. بانگې کړدو. "مېچوو پېل، بې ما وېو."

خپلېا چوو پېلېکې، کتېبېکانې هېنا. هاپېلېکانې لېیان پرسي به

کو، هشتا وانای زانستیان ماو. ومامی ناندانوو. تا هات ددروو ب بردمی چند پلکدا تپپی. گوئی ل مامستای بیرکاری بوو چن دینداند ب سار قوتابییک، وددچوو ئرکی ن کردب. بینی چن مامستای ئاین ب دار و رگاوو ت قوتابییک ب ل ب رن کردنی سوو ت. بینی دوو قوتابی ل سار ییک پ و ستاون ل وانای عریبی، ت واوی پلک ک ش پ بیان پدد ک نن. پاسوانی بر د رگ، شل و لاواز و با، ب زمانی ج ست پ ی گوت ب کو. ئویش ب ئامار ت یگ یاند. د رگ بچوو ک کی ب کردو و ئامار ی ب ئاسمان کرد. هوری هار و ش ئاماد بوو ب ه ر ش. پی ه ننا ب ئوی بر ه ر ش ه ور کان ن ک و ت. ک م ک ئ ولاتر، و ستا. ئاوو کی ل قوتابخان دایوو. ساری سووک بوو، ه ستی ب باشی کرد. شوور کی، پ نجر کانی، د رگ ئاسن گ ور کی، د تگوت سجن. بیری هاتوو سار خو ن ک. ه ر چندی ه ننا و بردی ن یوانی ب یار بدات ل ما ب دایکی ب. باوکی ه ر هیچ.

سیری پ اوو پلاستیکیی کانی کرد، دوعای کرد ن یکتا باران، ل قو قوتار ندد بوو. مر قی ل د رچ، (با) ه موو شت کی و پ ش خی د دا. چوار کانی تر ما بیان بوو. ک ن کان قو بوون، ب دار، پ مریشک و مراوی، خ نی بوو بوون ب ج کی ب گ نیوی بر د رگی ما ن.

گ نجر کی شپی ش یشنی تسبیح در ژ برانبری دهات، ه ر ل دوور ا ب چاو ه راسانی کرد. ئویش ساری ل بر خی ناو و تووند کت ب کانی گرت. م شکی ت راتنی د کرد ل نوان س شتدا: خو ن، سارما، گورگ کی شپی ش. ساری ل سارما دددچوو، بس خو ن و گورگ ک نا.

لی ن نرک بوو و، گورگ ک د ستی کرد ب پلاران. "ئی عاسمان، چیئ و ه موو جوانیی!"

ه ر ل منداییوو ف ر کرابوو ک گورگی بینی ا بکات. ا کردن ب هانای هات. گورگ ک تا یش ل لورانن ن ک و ت.

گورگ ن ما، ئو و ج ه ور دایکرد. لزم ختری ک ن کانی ن گرت. هندی ن برد، گ می گ ور گ ور دروست بوون. مراوی ج نیان بوو. باران (با) کی دامرکاند و، بس دنیای کرد قو. ش فیش دد چ قی، چ جای پ اوو پلاستیکی ئو.

تا ئ ن نای ل قو ددا بوو، دوو ک نیشی ما بوو بگا ت و ما. ناچار ل بر ه یوانی دوکانی مام ع و و ستا. دی و ک ت پ ت پی باران ب سار ه یوان ک دا ل دی د دا. مام ع و و ژوور ی گرم داه ننا بوو. بانگی وی کرد. ویستی بچ ت ژوور، بس ل قو های ن ستی ئ و ی بیر

هاتوو ک له منداييوو فېر کرابوو: "نابل لهگډ هېچ کو و پياوېک به تېنيا له شوېنځکدا بن، گورگ و دتخوا،" نهچوو، هرچېنډم مام عوولا ناسياوېش بوو.

دواي چارگېک، هرور ټټي ئازاد کرد، مام عوولا دوو علاگي پ دا تالسر پلاواوکاني له بريان بکات، علاگکان کلا نېکېش خيان نهگرت.

دایکي خريکي شووشتني حوش بوو، پرسيارباراني کرد: "ئو هوموو قوې چيې؟ نهيد ژوور، لهوو اووست، به وا زوو هاتيېوو؟ به وات له هاتوو؟ دټټي مراوي."

به دایکي گوت نهخش و ناتوانت چي تر بهپلوو بووستت، پلاواوکاني داکند و بهپخواسي چوو ژوور، پليکاني سپي سپي، تزي بوون، له کنتټکي کني دار بهجاميېک، بلوزک و مکسيېکي دهرهنا، خي گي و جلي ژرروشي خست نهو علاگيېک و به دزي دايکيېوو فټي دا، ئاوکيشي کرد به پانتټټکي و له حوشې پشتهوو هټيخت.

لهبر دمى سبه پا ککوت و پليکانيشي به چېند چرکيې به شيشي سبهک هټپسرا، دایکي هاتوو ژوور و جارکي تر شووشتيېوو به پرسياران.

"سرمام، نهخشم،" لهوو زتر هېچي نهگوت، ديوېست پي بي بس نهيدزاني چېن، دایکي هټند خواردني به هټنا، چېند جارک ويستي قس بکات، بس نهيوولا.

نهيدزاني به خوټني له د و به نايشووست، پشت و سينگ و سرريشي زر دشا، ژانکي بسو، بيري به ئوو دچوو منداي لهبر چوو، له دې خيدا ديگوت، "بزائن مندام لهبر چوو، دټمکوژن."

هر لهبر سبهک، دایکي سرچېفکي پ دادا، هټندي نهبرد، خوي لککوت، خوټني ديت بوي وا دخنکت له نهو دريايېک خوټن، هوموو خټکيش گاتيان پ دکرد، له خو واپيېي، له نهو خوټن و نارققدا دگوزا.

سېما و سا هکان له پ

پیر زهوه . . سه باح ه نجر

1

له گه ئهست ره بیرده کاتهوه و له مهی سووره وه د
سه رله نو سه یری بای سه رپه نجره ده که مه وه
له ک تایی گا دانیش تووم و سا و وه رده گرمه وه
چاوم ماندوو نییه به ز ربینی

بوار یه کهم ز وان

بوون تیدا له به یانی خه م شی و مانگی نیوه گیان نام ن ته وه

بوار ی دووه م وه که کانی خودا وه ند سه به ری دیکتا تر نه یه شت چیا
خه ونی شه هیدانمان پ بدات

بوار ی سه یم خه ون وا خی گ اییه وه گو م له ب ئاگایی نه چنیوه و
نه نی گه شه کردنم دره وشا نده وه

بوار ی چواره م شه ی چل سا ه

نوژی د نیایی خی دووگوردی ب هه بزاردم و دهستی له سه ر
ناوچه وانم دانا

بوار ی پ نهجهم مردوو یه ک ئاگای له هه مووانه

مانگی هه اتوو سواری ئه سپی به په م شردراو بوویمه ج م بهیه

بوار ی شه شه م سه د و یه ک شه وه

با نده یه کی تازه ف چوه ناو د وجامه ئاسمان دوا ی ئاسمان ب نی
ئاگرکه وتنه وه ی کرد

بوار ی هه وته م سا ی سفر

له کاتی ک نم وانی و گه مار ی شاره نو یه کانم شکا ند

بوار ی هه شته م سروودی زه وی

جار ک له جاران له ما ی دره خت ک تاسه م پشووی دا

بوار ی نه یم هه زده کهم ئه وه نده بژیم

من و ق زاخه له بینین ک چاومان ترووکا و ب نی م می سووتاومان کرد

بوار ی ده یم دواکه وتن له کهشتی نووح

گه یشتن ئەستـێـره‌ی تاریكـێـ نه‌کردم و به‌ ته‌نیا ئام نه‌کرد

ئـیـوارـی یـازـدهـیـه‌م به‌ها و هه‌ی پـشـینیـه‌كان
گه‌رمایـی گـئـای چـیا مـن بوو

ئـیـوارـی دوازدەهـیـه‌م سه‌ره‌تا وشه‌ بوو
شه‌پـلـی هه‌چـوو لـی دام له‌ ژووری سارد و نزم هه‌نگاوم نه‌نا

ئـیـوارـی سـزده‌یـه‌م سه‌رزەمینی هه‌موو ناوه‌كان
به‌هـمـنی له‌ هه‌موویان دووركه‌وتمه‌وه‌ و ته‌نیا ییم له‌ پشت سـه‌به‌ر
نه‌گه‌ا

2

ئەسپی نا ئ پهلکه‌ز ئینه‌یی به‌ مانگم گوتوو
تاریکی در ئه‌ناکه‌ش ده‌رکه‌وه
که‌مه‌ ئ و نه‌ سه‌به‌ری ئه‌ییوبن به‌ دیواری ژووره‌که‌مه‌وه
ئوه‌ی گوتیان ته‌مه‌نی نه‌میری و حکمه‌ت بوو
په‌رده‌ی گو م بووه‌ تمار و پشانگای نایاب
پ پیرز له‌ ئی دیداری وخسار ووناك
له‌ قاپکی قو میوه‌ی له‌سه‌ر ده‌ستی اگرتوو
خودایه‌ نه‌ئنی وخسار ئاشکرا بکه
د خـی شه‌راب له‌ جام ده‌کا
خومار له‌ خه‌و هه‌ده‌ستن و له‌ خـیان ووناك ده‌بنه‌وه
به‌ به‌رچاوی به‌رچاوته‌نگان له‌ شه‌قامی لـمه‌ تـده‌په‌ن
بـنی هه‌ویری هه‌اته‌ له‌ داره‌بازه‌م هه‌ده‌ست
به‌ره‌و شو ئنی کوشتن و ده‌رکه‌وتنم هه‌مگرن
له‌ ئـستادا هه‌موو شتـێـكـ در ئـده‌بـته‌وه
د ره‌ختیش زوو که‌وته‌ سه‌به‌رگرتن
له‌ شو ئـنـكـ وه‌ستاوم ئاگاییم له‌ باره‌ی هه‌وره‌وه‌ هه‌یه
با ئنده‌ی ناو بای سه‌ر په‌نجهره‌ با و ئاسمانی که‌وته‌ لام
ها ته‌ ناو نابینا که‌نه‌وه
با وه‌شمان تـکـوه‌رینا و بیرمان له‌ بینایی و بینین کرده‌وه
ئـه‌وانـه‌ی له‌ شه‌قامی لـمه‌ په‌یـونه‌ته‌وه‌ سه‌یرمان ده‌که‌ن
له‌ چاوی چیا به‌که‌ه‌کـوی گه‌رمترن
بینین خـی بـتاوانه‌ سزای بینینـکی تر نییه‌

تشرینی یه‌که‌می 2021 هه‌ولـه‌ر

ئەو ژەنەي بوو بە ئاستەر . . شيعری: ستيفان شەزیني

بە فەريبا قازى لى يەكەم سا يادى سەفەر ئىبەديەكەيدا*

ژيان چەند دەقەقەن
رووى لى وەرگەقەيت و
مەرگ چەند روو قايما
هاتە سەر رەي تەمەنت
من لەو دەا بووم و
دەستم لەسەر دەم دانا بوو،
دەمزانی خەت بە ئىو ئامادە کردوو
بەيتە ئاستەر و
لە شەوانى بە ئەرەي تاريكا
نەرمە نيگامان تەبگري
تاكو بە چاوى تەقەقەي سەيري
سىماي سىحراويت بەكەين
سەفەرت كەوتە ئىو پايەزەي
بە فرمەسكەكانمان پەقەقەي دا و
لە ناو گەقەستانى ژياندا
ئاگرى خەمت بەربوو لە گيانمان
لە زەردەخەنەكەت دەگەقەين و
لە هيج جەگەيك نايدەزيناو
لە ميهەرەبانيت دەگەقەين و
لە هيج سەر زەمينەك سەراغى نيه
لە شەخ و شەنگيت دەگەقەين و
لە هيج شوئەك جەنەماو
لە تە دەگەقەين و
بەئاگا لەوای ئىو وى وى بوو ئەمەين
ئەي ئاستەر ژن
تە بە زمانى پەتەي ژيان ئەدوايت
نازانم چەن تەمومزى مەرگ
تەفسيري کردیت؟

ئاي شەنگە ژن
 تەخەنەكى سەوزى كرىستاڭى بوويت
 نازانم چەن مەرگ
 دەستى چوۋە وردوخا شىكرەنت؟
 ئاي كەتەر ژن
 تەخەنە كەنەنەكى ياخى نىشتمان بوويت
 نازانم چەن مەرگ
 تەوانى دەست بەختە بىنەقا قاتەنە؟
 ئاي ئاۋە ژن
 تەخەنە سەرت خەستەۋە
 سەرسەرىنى ئومەد
 نازانم چەن مەرگ
 گەلەلەي ھىۋاكانى ھەۋەۋە را نەدەت؟
 ئەمەستە جگەلە زمانى گەريان
 زمانەكى تەرشەك نا بەم
 تاكو ۋەسەفە پەكەنەنە پەلە مەسەقات
 بەخودا بەگەنەۋە
 ئەمەستە جگەلە ۋەچەلە ھەنەك
 ھەچ ۋەچەلەكى تەرشەك نا بەم
 تاكو پەرتەرەتە مەنەلەزەيت بەكەشم ۋە
 ۋەكە مەدەلەيە بەكەمە مەلى گەردوۋەنەۋە
 جگەلە سەيرى ئاسمان،
 ھەچ سەيرەنەكى تەرشەك نا بەم
 تاكو لەبەر روۋناكى ئەستەرەيتە
 شەيرە بەھەۋەۋە رەنەنەۋەسمەۋە
 ئەمەستە جگەلە مەرشە غەمگەنە،
 ھەچ مەرشەكى تەرشەك نا بەم
 تاكو بەكەمە گەرانە
 بەنەۋەچەلەكەنە
 ئاسمان دەيەنە شەكەنە
 مەن ۋە تە، لەپەنەكى ھەمەنە
 لەھەيۋانە غەربەتە پەكە ئاشنە بوۋەنە
 ھەر ئەۋدەمە بوۋە بەخە
 بەدوۋەتە دەگەنەۋە
 ھەۋەۋەلە گەۋە رەنگە پەيۋەكەنە
 ئەمە غەربەستەنە ئەپەرسەت ۋە
 دەيەۋەستەلە مەۋسەمە ۋەرەنە،

سه‌وزایی ته بینایی ره‌شن بکا ته‌و
 من و ته،
 له‌و ته‌ماشاگردن‌دا یه‌کترمان ناسی
 که ره‌نگ‌کانی ژیا نم
 له‌ چاو‌ خوماریپ‌کانی ته‌دا ده‌زیپ‌و و
 ته‌ش و‌ک شازاد‌یه‌کی غ‌مبار
 لاوکت به‌ گو‌دان‌کی شکاو ده‌چ‌ی
 ه‌ره‌ر ته‌و ته‌وار‌یه‌ بوو
 ده‌ریا به‌ دواتا و‌ و‌ ش‌ک‌ت ببوو
 چاوی به‌یبوو ی‌ک به‌ ی‌کی
 که‌شتیپ‌کانی خ‌یا و
 پی‌ی خ‌ش بوو
 له‌به‌ردم جوانیتا بنووشته‌ته‌و
 من و ته،
 له‌ژ‌ره‌ سه‌به‌ری دارم‌وی چاو‌وانیدا
 ی‌کمان ده‌زیپ‌و و
 له‌وی ه‌ناریت به‌ قوم‌ ته‌وی
 چ‌می نیشتمان
 به‌سه‌ی ته‌دا
 ه‌ره‌ر ته‌و غ‌سره‌ بوو،
 به‌فر به‌ گ‌چانی ده‌ستی و
 ریشی سپیه‌و له‌ت ته‌پا‌ای‌و،
 ده‌ستی بگریت
 به‌ ناو گ‌رمیانی ده‌ی خ‌ت
 پیره‌ در‌ختی په‌که‌نین
 به‌ تا‌ک له‌ ز‌رد‌خ‌نه‌ک‌ت
 که‌نووشی ده‌برد و
 بارانیش تکای ته‌کرد
 به‌ ه‌میش له‌ چاو‌کانتا خ‌ش بکا ته‌و
 من و ته،
 له‌ ژ‌ره‌ که‌پری چ‌ند جار
 رووخواوی ده‌دا یه‌کترمان ناسی
 ه‌ره‌ر ته‌و ره‌ژ‌ره‌ بوو، با‌نده‌یه‌کی که‌تکراو
 له‌ژ‌ره‌ غ‌بای ره‌شی شه‌رم‌و ه‌انای ه‌نا
 ره‌حی بیماری به‌ پرشنگی غ‌شق تیمار بکا‌یت و
 به‌ چریپ‌و په‌یوتی ژوانمان له‌ ئاسمان
 ته‌و ده‌می ته‌ ته‌بیت به‌ ته‌سته‌ره‌

ئاگرێکی یاخی خێی کرد
 بێ چێمی هه‌منی هه‌ستێکانتا و
 تاكو دامرکایه‌وه‌ له‌وه‌ چێمه‌
 په‌ میهره‌ بانییه‌ دا مه‌ له‌ی کرد
 ئای په‌روانه‌ ژن
 ته‌ بوویت ئه‌وارێکانت په‌ کردین
 له‌ هه‌هاتن که‌ له‌ ئاوا بوون ته‌ قیووی
 بیهانییه‌ کانت په‌ کردین له‌ گو
 که‌ ته‌می جه‌نگ ئاسمانی گرتبووین
 ره‌ژێکانت په‌ کردین له‌ گه‌رانی
 که‌ له‌ به‌رده‌م ئه‌ویندا کاس ببووین
 شه‌وانت ته‌ژی کردین
 له‌ چرای ده‌م به‌خه‌ند
 که‌ تاریکی لووشی دا بووین
 ئای شه‌خه‌ ژن، سه‌فهرت نه‌کرد
 به‌ ئه‌وه‌ وه‌ستگه‌یه‌ی چاوه‌وانمان ده‌کردی
 به‌ ته‌نها ره‌یشیت
 په‌چه‌وانی ئه‌وه‌ ره‌گه‌یه‌ی
 گوچه‌نمان کردبوو له‌ به‌رده‌مته‌
 دوورکه‌وتیت وه‌ له‌وه‌ سه‌ر زه‌مین
 وێژدانی ته‌پیوی مره‌ف به‌ستی له‌ به‌یو
 چوویت وه‌ به‌ باوه‌شی ئاسمان و
 له‌وه‌ بوویت به‌ گه‌شتیه‌ ئه‌سته‌ره‌

شیعری: ستیخان شه‌مزینی

پایزی 2017

خه‌رئاوای زه‌وی

*فه‌ریبا قازی، نه‌وه‌ی ما به‌باتی قازی و خزم و ده‌ست و ژنه‌ شه‌هه‌گه‌ و
 به‌ره‌نگاری ره‌ژه‌هه‌هه‌باتی کوردستان، له‌ ره‌ژی 13-11-2016 به‌ نه‌خه‌شی
 سه‌ره‌تان له‌ شاری سیدنی- ئه‌سترالیا ژیا نه‌ئاوایی کرد. ئه‌م شیعره‌ش له‌
 یه‌که‌مین سه‌هه‌یه‌ی ئه‌گرکردنیدا له‌ سه‌ره‌وه‌ سه‌تی خێی نوسراوه‌.

ژوانځک ل ځنگا . . شيعر/ کاو عوسمان عومەر

(۱)

بـيارم دا ل ژوانځک ل ځنگا . .
سـراخی وونبونـکا نت بکـمـو . .
بـيـ ل سـر کـشتی سپی شـو ،
وـک هارمـنیکای ځـمگینی مانگـک . .
سـنا تا کا نی جوانی وـریوتم ، ، ،
خستوـتـ لـ پی تـزیومـو . .

(۲)

هـمیشـ دیرـکی ځـحسوتا نم . .
پـرتووکی سـراخکردنـ ، ،
بـمانگـ مـستـکا نی تـ ، ، ، ،

(۳)

دوای جودایی لـوی گو و ، ،
میهرـبانی پـنجـی هـورینی با ،
پـناگـمان . .
ل ژوانځک ل ځنگـکی ترا دـزیـو ،
ل فـنا بوونی زـریاشدا ، ،
هـیـکی سرکی . .
ئاوـندی ځـیا تـ بووم ،
هیچ باکم نـبوو بـو جـستانـی ، ،
نـخشـی سـر نـوچاوانیان . .
کـدی مـرگی . .
نـورـسـکا نیان لـسـر کـشرا بوو ،

(۴)

دارستانم بـپایزـکا بـهـناوی ، ،
هـناو تـزیوو کـوـوـی ، ،
وـک دـروازـیـکی فیردـوسیا نـش . .
ل گـکانی گـانی بـهودـی سـرزـریا ، ،
ل فـنا بوونی کـتا . .
ل نـشکـنجـی نـوان بوون و نـبوونا ، ،

بہ گوہاوی بوونت
خیم پہ گہوہری بہرائت کردو۔۔

(۵)

ئو کا تہ لمینہی تہ بہ زویربوونی،،
خونچہ شہرا بیہ کا نی۔۔
خاکہ کی زہکہ فت ہشتی،،
لہ ککہا نہ بیرچوہ کا نی چاوہ وانشا،،
تہا چرپہ یہ کی جہماو تم،،
لہ گوچکہ ماسیہ کی۔۔
شہراوی لافاو کا بہرگوککوتہو،

(۶)

لہ شہو کی ئہنگوستہ چاو بہ تہم۔۔
لہ سہر بہردک بہ باران نویسم۔۔
ژوانکہ کی جہنگت بییر نہچہ،
ئہ کی کچہ سہرا بیہ ککہی۔۔
ئہوسای ہژہ پہم ییہ کا نم۔۔
لہ بیرت بہ۔۔
ککہ بہشنہ با لہگہم ئہدوای،،
گیا ئاویہ کا نی دہکہ کی مہستیش۔
نہرگزی خوہنینی بہتئہ پشکوت،،
تہ ہہر نہگہ یشتیہ مہملہ ککہ تی نا بہ یارم،
بہ چرپہ جہماوہ کا نی ککہ چیش۔
برینی نہوان چوون و ہا تنیشم
بہت تیمار کرد،،
تہ ہہر تہلسہ می ئہشقی نہمریت۔۔
نہکردہ ملوانکہ مرواری۔۔
ئہستہرہ بارانم،

(۷)

ککہ ساہ بہرگ بہہک و خاکیہ کان،،
دہمانی کردہ زہرنیخ و بارووت،،
ہا تم بہ ژوانت لہ جہنگا،
بہسہی چاوہ کا نم ئہستاش۔۔
ہہر درہوشاوہن بہ دارستانہ سرککانت،،
لہ بہ چرہی لہوہ پایزیہ ککہ،،
بہ شہوہ مہرہ کا نتا ہہزہ نیم۔۔

هـ ر ئ و کا تـش بوو . .
خـ ریش لـ سوتا نی بـهودـی خـی . .
پـ تی لـ سـدارـدانی خـی هـواسیبوو ،

(۸)

و خساری تـ ، ،
چـ ند شـکـتـ . . .
لـ دیدـ نی ...
دارـ زـکـفتـ کا نی . .
شاری پـحـچـان ،
چی مـرگـسا تـکیشـ...
لـ نـو دوکـی سیا نی دی تـ نیاییدا ، ، ،
چاوت بریوـتـ ، ،
ئ و فارگـ نا نی...
تاو تاو . .
تارمایـکان لـ ئازار دـنـ . .

(۹)

سـربازـ گومـاکان ، شارـکی
سپی لـ خاچدراویان . .
لـ چاو وونکرد . .
تـنها پـاگـیشتم ،
یاداشتـ قـدغـ کراوـکان...
فرمـسکی باخچـ ...
سزادراوـکانت بنوسمـو...
(۱۰)

(۱۰)

پـنگـ لـ زـردـپـکی ترا . .
لـ دـریاچـی ئـرخـوانی . .
تـمـنـکی ترا ، ،
پـکتر ببینـو ،
هیچ نـبـت من ئـوکا تـ . .
نـ یاداشتـ کا نی جـنگم . .
لـ پریاسـکـ بـ ، ،
نـتـش با پـ فریشتـئاسا کانت ،
لـ بـرزـخـکی وـکـئـستا . .
هـ پروون هـ پروون بـ . .

بـ گـ یشتن بـ ژوانـ کت لـ جـ نگا...

هـ نگاو بـ هـ نگاو،،

شـ قامی شارـ بـ ستوـ کا نم..

بـ شـ مـ ندـ فـ رـ سـ را بیـ کان بـ ستـ و،،

چـ ند سرک بووم بـ ووشـ ماشینـ کا نی..

خاکی بـ گیانی ـ ژئا و ابوونیش،،

ئـ و وـا تـ تـ متوما نستا نـ ی ...

زـ ر دـ رـ قا نـ...

ئـ مـ ی بـ زـ ریا و بـ نشینگـ ی...

بـ تا وـک تـ رزـ ی بـ هودـ ی،،

هـ دی هـ دی ئـ توا... نـ... و.

.....

وـ نـ کـ تا بلـ یـ کی نیگار کـ شی فـ کـ نسی

Claude Monet

“Sena banks in Vetheuil”

ئـ را نیـ توندـ وـ کان لـ سـ ر “بـ همـ ن قوبادی” هـ رش دـ کـ نـ سـ ر “اـ ر و اتـ رز”

مـ نسور جیهانی

“اـ ر و اتـ رز” موزیکزانی ناوداری جیهان لـ لاپـ ی تایبـ تی تـ هـ کـ مهـ یه تیه کانی خـ یدا “بـ همـ ن قوبادی” بـ هـ فـ ی خـ ی وـ کوو فیلمسازی گـ ورـ ی کورد ناودـ بات و ئـ را نیـ توندـ وـ کانیش بـ نووسینی کـ مـ نتـ کانیاں هـ رش دـ کـ نـ سـ ر ئـ م گـ را نیبـ ژ و ژـ نیاره بـ توانایه و بـ توندی هـ خـ ی لـ دـ گـ رن.

“اـ ر و اتـ رز” Roger Waters موزیکزانی بـ ناوبانگی جیهان، هـ بـ ستوان، گـ را نیبـ ژ و ژـ نیار بـ توانای بـ ریتانی و دامـ زرـ نـ ری گـ رووپی موزیکی هـ رمانی “پینک فـ لـ ید” Pink Floyd، دواى ئـ وـ کـ

تریلری فیلمی سینمایی "چوار دیوار" له دهره نانی سینهماکاری کورد "بههمان قوبادی" له لاپه تی تایبته ته که مه ایه تیه کانی خیدا بهاوکردو و له وتارکی کورتدا نووسی: هه قانی من "بههمان قوبادی" فیلمسازی گوری کورد، فیلم نوپیککی به ناوی "چوار دیوار" The Four Walls له فستیفالی فیلمی "تکیه" نمایش کرد. من له کاتی بهاووونوی "ساتک به مستی ئه سپهکان" لاینگری بهگووتینی بههمان بووم. شانازی دهکم که لهگه "چوار دیوار" هاوکاریم کردوو.

دوای بهاووونوی پستی "اجر واترز" له لاپه تی تایبته تیه کانی خیدا، ئهرانییه توندووکان به نووسینی که متهنتهکانیان ههرشیان کرد سهر و به توندی ههخندیان لهگرت. ئوو دهریدخات له دوایین سهردانیدا که "بههمان قوبادی" موزیکزانی ناوداری جیهان "اجر واترز" بانگهشت کرد به ههرمی کوردستان و شاری ههلهر، دیار که ئهم سینهماکار کورد له دهروی واته خای به کورد دناسهنت و له دوایین پستی "اجر واترز" یش دبینن که له لاپه کانی خای له تهته که میپیکانی ئینستاگرام، فیسبوک و توویتیهر، له "بههمان قوبادی" وکوو فیلمسازی گوری کورد ناودبات و له تهنشتیدا هیچ وشپیککی ئهرانی ناووسهت و ئوو دهریدخات که قوبادی لهسهر کوردبوونی خای چهند ههستیار و پهداگری لهسهر دهکات.

فیلمی سینمایی "چوار دیوار" له دهره نانی سینهماکاری ناوداری کورد "بههمان قوبادی" و له بههره مه نانی "اجر واترز" موزیکزانی ناوداری جیهان بههرمی واته بهریتانیا له یکهمین نمایش خیدا له ئیژی سه شه م 2ی نه فمبهری 2021 له بهشی "پهشبکهکی سهرکی" سی و چوارمین خولی فستیفالی نهودووتهی فیلمی "تکیه" Tokyo له واته ژاپن چوو سهر پهردی سینما و له لاین بینهران، ههخهگران و نووسهرانی سینهمایه و پهشوازییهکی بهوونوی لهکرا.

به زانیاری زیاتر:

<https://rockcelebrities.net/roger-waters-shares-the-trailer-of-the-new-film-he-produced>